

VOORWOORD	2
1 INLEIDING EN SYNTHESE	3
2 DEMOGRAFISCHE CONTEXT	8
2.1 Totale bevolking	8
2.2 Bevolkingsstructuur naar leeftijd en geslacht	9
2.3 Huishoudens	11
2.4 Multiculturaliteit	14
3 SOCIO-ECONOMISCHE KENMERKEN	16
3.1 Socio-economische status van de bevolking	16
3.2 Arbeidsmarkt	18
3.3 Inkomen en inkomensbron	20
4 GEZONDHEID	29
4.1 Algemene gezondheidstoestand	29
4.2 Gezondheid van de jonge kinderen	33
5 OPLEIDING	38
5.1 Schoolgaande bevolking in kleuteronderwijs	38
5.2 Schoolgaande bevolking in leerplichtonderwijs	39
5.3 Onderwijsritme in leerplichtonderwijs	40
6 HUISVESTING EN LEEFOMGEVING	41
7 WOORDENLIJST	42
COLOFON	47

Fiche n°18

Gemeente Sint-Lambrechts- Woluwe

COMMISSION
COMMUNAUTAIRE FRANÇAISE
– COHÉSION SOCIALE

OBSERVATORIUM VOOR
GEZONDHEID EN WELZIJN
VAN BRUSSEL-HOOFDSTAD
– GEMEENSCHAPPELIJKE
GEMEENSCHAPSCOMMISSIE

UNIVERSITÉ LIBRE DE
BRUXELLES – IGEAT

VOORWOORD

Dit document is fiche nr.18- Sint-Lambrechts-Woluwe van de *“Gemeentelijke fiches voor de analyse van de lokale statistieken in het Brussels Gewest”*.

Het is de bedoeling van deze fiches aan beleidsmakers en lokale actoren een eenvoudig instrument aan te bieden om inzicht te krijgen in bepaalde kenmerken van de bevolking waarmee zij werken en hen te helpen bij het uitstippelen van hun strategieën.

In het kader van haar decreet inzake sociale cohesie heeft de Franse Gemeenschapscommissie (**COCOF**) een instrument besteld dat de problemen en behoeften van de Brusselse gemeenten op het vlak van sociale cohesie statistisch benadert. Deze statistieken werden samengelegd met de ervaringen van de actoren op het terrein. In het instrument worden vergelijkingen gemaakt tussen de gemeenten (per statistische buurten) en tussen de gemeenten en het Gewest.

De documenten van dit instrument werden samengesteld door het Institut de Gestion de l'Environnement et de l'Aménagement du Territoire van de Université Libre de Bruxelles (**ULB-IGEAT**) in samenwerking met het **Observatorium voor Gezondheid en Welzijn**. Deze inventarisatie werd voorgelegd tijdens de verschillende lokale overlegmomenten en vergeleken met de ervaringen van de actoren op het terrein om zo behoeften en problemen aan het licht te brengen die niet in de statistische inventarisatie vermeld zijn. Deze analyse ondersteunde de lokale coördinatie op gemeentelijk niveau, met het oog op de voorbereiding van het nieuwe vijfjarenplan 2011-2015.

Gezien de fiches ook interessant zijn voor het grote publiek, heeft het Observatorium voor Gezondheid en Welzijn de 19 gemeentelijke fiches vertaald.

Eigenlijk gaat het om een actualisering en verdere uitwerking van de gemeentelijke fiches van het Observatorium met de welzijns- en gezondheidsstatistieken per gemeente.

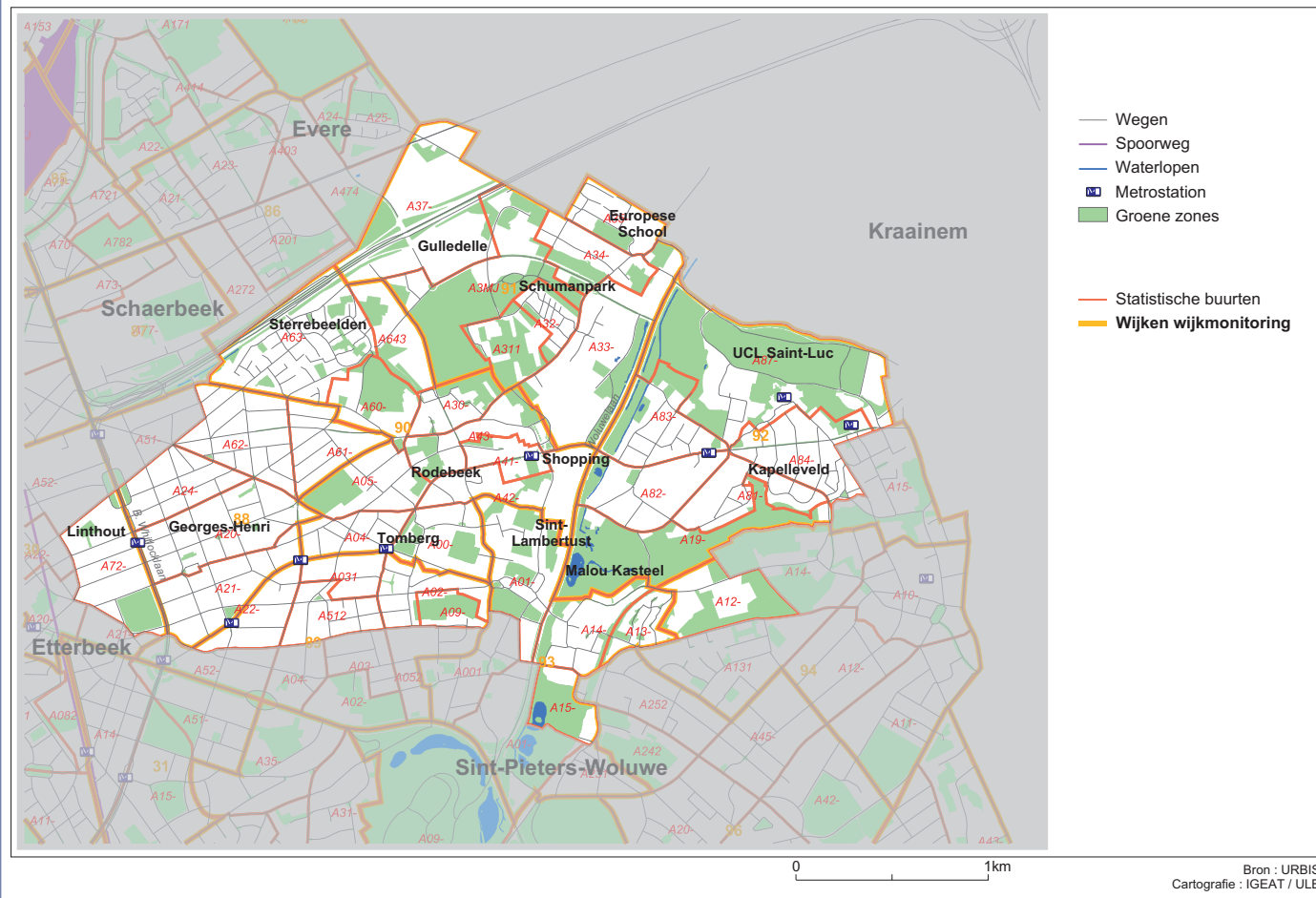
Verder zijn ook huisvestings- en onderwijsindicatoren (met cijfers van de Vlaamse en van de Franse Gemeenschap) opgenomen. In het kader van de opdracht van de COCOF werd bovendien ook een fiche voor het Gewest opgesteld, een handleiding die de lokale actoren helpt bij de interpretatie van de gegevens over hun gemeente en een derde en laatste document “bronnen en referenties” dat gebruikers begeleidt bij hun persoonlijk onderzoekwerk in de basiscijfergegevens. Deze documenten werden echter niet vertaald.

Deze fiches vormen een aanvulling op de rapporten van het Observatorium voor Gezondheid en Welzijn (“Welzijns- en gezondheidsatlas van Brussel-Hoofdstad”, “Jaarlijkse welzijnsbarometer”, “Gezondheidsindicatoren van het Brussels Gewest”,...) die gratis geraadpleegd en gedownload kunnen worden op de website van het Observatorium voor Gezondheid en Welzijn (www.observatbru.be) en op de instrumenten ontwikkeld door het **BISA (Wijkmonitoring, Statistische indicatoren, Conjunctuurbarometer)**. De bespreking bij de hier voorgestelde gegevens is dan ook tot het strikte minimum beperkt. Wij nodigen u uit om deze documenten te lezen indien u meer uitleg wenst.

De cijfers voor Sint-Lambrechts-Woluwe worden vergeleken met de gemiddelde waarde voor het Brussels Gewest, ofwel met de hoogste en laagste waarden voor de verschillende gemeenten. Met “Gewest” of “Brussels Gewest” bedoelen we het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (19 gemeenten).

I. INLEIDING EN SYNTHESE

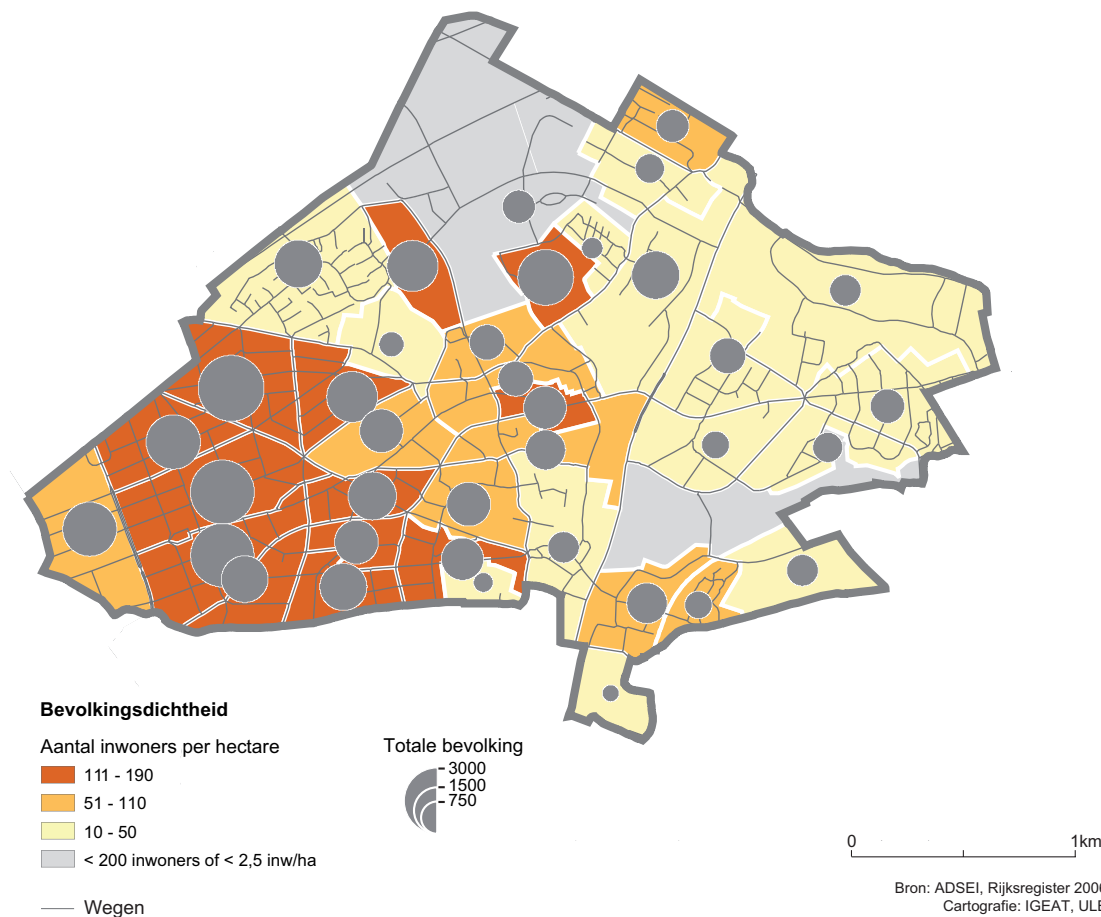
Kaart 1: Referentiekaart van Sint-Lambrechts-Woluwe.

Deze referentiekaart geeft weer hoe de gemeente wordt opgedeeld wanneer infragemeentelijke statistieken worden voorgesteld. De statistische buurten zijn op de kaart afgebakend in het rood. Hun identificatienummer bestaat uit een prefix (21018 voor Sint-Lambrechts-Woluwe) en een achtervoegsel, ook in het rood aangeduid op de kaart (A00-, A011-,...). De codes, benamingen, bevolkingsgroepen en -dichtheid van elke buurt zijn opgenomen in een lijst en op een kaart die geraadpleegd kan worden op de website van het Observatorium voor Gezondheid en Welzijn.

De wijken van de **Wijkmonitoring** zijn afgebakend in het oranje, hun nummers zijn eveneens in het oranje weergegeven op de kaart. Het betreft aggregaten van statistische buurten, maar de grenzen van deze wijken vallen niet altijd samen met de gemeentegrenzen. Zij kunnen namelijk verschillende gemeenten overlappen, zoals hier het geval is met wijk “89-Gribaumont” ten noorden van het Woluwepark. De wijken alsook de statistische buurten waaruit ze bestaan zijn eveneens opgenomen in een lijst beschikbaar op de website van het Observatorium.

Kaart 2: Bevolkingspreiding van Sint-Lambrechts-Woluwe op 01/01/2006.

Sint-Lambrechts-Woluwe is gelegen in het oosten van het Brussels Gewest en grenst in het noorden aan Schaarbeek en Evere, in het oosten aan Kraainem en in het zuiden aan Sint-Pieters-Woluwe en Etterbeek. Ze wordt van zuid naar noord doorkruist door de laan Woluwendal, die de loop van de gelijknamige rivier volgt. Het grootste deel van de bevolking woont ten westen van deze laan, dat dichter verstedelijkt is.

Vanaf het begin van de 20ste eeuw begint de verstedelijking van de gemeente en de aangroei van de bevolking. Deze groei is bijzonder spectaculair tussen 1960 en 1970, met een piek van meer dan 47 000 inwoners. Het laatste kwart van de 20ste eeuw werd daarentegen gekenmerkt door een daling van het inwonersaantal. De geleidelijke vergrijzing (en dus het vertrek van de kinderen) van koppels met kinderen, die zich na de

Tweede Wereldoorlog in de gemeente hebben gevestigd, werd niet gecompenseerd met nieuwe constructies. Sinds het begin van de jaren 2000 is de trend echter omgebogen, net zoals in andere gemeenten van de tweede kroon. Op 1 januari 2008 telt de gemeente 49 261 inwoners, goed voor 4,7 % van de gewestelijke bevolking. De verstedelijking vangt langzaam aan op het einde van de 19de eeuw in het westen van Sint-Lambrechts-Woluwe, op het Linthoutplateau. Een significante toename van de residentiële bebouwing zien we vooral in het interbellum: straten worden in een ruitensetel aangelegd langs de Brand Whitlocklaan, een lineaire verstedelijking voltrekt zich tussen de dorpskernen (het huidige Sint-Lambertus plein en Roodebeek) en een tuinderijk⁽¹⁾ “Kapelleveld” wordt aangelegd. Tussen deze verstedelijkte ruimten behoudt het landschap een landelijk karakter met her en der steenbakkerijen en zandgroeven. Na de Tweede Wereldoorlog worden vele sociale woonwijken opgetrokken op de braakliggende terreinen in het oosten van de gemeente (Sterrenbeelden, Plejaden, Hof ten Berg). De grote opbrengstgebouwen vestigen zich in de omgeving van het rondpunt Montgomery, langs de lanen die werden aangelegd om het grondgebied te structureren. In de laatste 30 jaar van de 20ste eeuw voltrekt zich vooral de urbanisering van het oostelijke deel van de gemeente, met dure villa's maar ook met nieuwbouwcomplexen: residentiële hoogbouw, winkelcentra (Woluwe Shopping Center, Cora), universitair ziekenhuis en campus (UCL-Saint-Luc), Europese School, kantoorgebouwen (Gulledelle),...

De **bevolking** van deze gemeente is sterk vergrijsd. In 2008 is 18 % van de inwoners ouder dan 65 jaar, beduidend meer dan het gewestelijke gemiddelde. Jongeren onder de 20 jaar maken slechts 20,4 % van de bevolking uit, wat lager is dan het gewestelijke gemiddelde. Slechts iets meer dan de helft van de inwoners is dus op “actieve” leeftijd. Er zijn heel wat eenpersoonshuishoudens, vooral in de buurt van de universitaire campus met de studenten. De huishoudens met kinderen, waaronder ook de eenoudergezinnen, maken slechts een klein derde van de huishoudens van de gemeente uit.

Bijna 70 % van de bevolking van Sint-Lambrechts-Woluwe heeft de Belgische **nationaliteit** en 84 % van de buitenlanders is afkomstig uit landen in West-Europa, Azië en Noord-Amerika. Er wonen relatief veel Engelsen, Japanners en Duitsers, onder andere door de aanwezigheid van de vele internationale scholen

in het oosten van het Gewest. Het sociaaleconomische profiel van deze buitenlanders leunt sterk aan bij dat van de Belgische bevolking in de gemeente.

Sint-Lambrechts-Woluwe ligt in de tweede kroon in het zuidoostelijke kwadrant van het Gewest⁽²⁾ en heeft een bevolking met een **sociaaleconomisch profiel** van vooral goede klassen en middenklassen. Dit vertaalt zich in een belastbaar inkomen dat aanzienlijk hoger ligt dan het Brusselse gemiddelde.

De inkomens liggen echter iets minder hoog in de sociale woonwijken van Sterrenbeelden, Hof ten Berg, Kapelleveld en Kanselarij-Grootveld. De **activiteitsgraad**⁽³⁾ ligt lichtjes onder het gewestelijke gemiddelde, zowel voor mannen als voor vrouwen. Dit geldt vooral voor de 15- tot 24-jarigen onder wie heel veel studenten zijn. De meeste werknemers zijn actief in de privésector of de openbare sector. Er is trouwens een zeer duidelijke ondervetegenwoordiging van de arbeiders en een lichte oververtegenwoordiging van bedrijfsleiders en zelfstandigen. De gemeentelijke **werkloosheidsgraad**⁽⁴⁾ is zeer laag en bedraagt minder dan de helft van het gewestelijke gemiddelde. De werkloosheid treft vaker vrouwen en ouderen, een typisch profiel voor welgestelde wijken waar de (vrijwillige) loopbaanonderbreking van vrouwen frequenter voorkomt. Het aandeel van de bevolking dat moet rondkomen met een minimum- of een vervangingsinkomen is veel lager in Sint-Lambrechts-Woluwe dan in het Gewest.

Het aandeel inwoners in Sint-Lambrechts-Woluwe dat verklaart in goede **gezondheid** te verkeren is groot, en dit voor alle leeftijden. Het **sterftecijfer**⁽⁵⁾ ligt lager dan dat van het Gewest voor cardiovasculaire aandoeningen, aandoeningen van de luchtwegen en kankers. Het **geboortecijfer**⁽⁶⁾ is sinds jaren stabiel en behoort tot de laagste van het Gewest. Toch worden er jaarlijks tussen de 500 en 600 geboorten geteld. Vrouwen bevallen doorgaans op latere leeftijd wegens het hogere opleidingsniveau van de moeders. De meeste geboorten vinden plaats in gezinnen met dubbele inkomens, wat de jonge kinderen goede materiële vooruitzichten biedt.

(1,2,3,4,5,6) Zie woordenlijst.

Wat **onderwijs** betreft volgen de jongeren die in Sint-Lambrechts-Woluwe wonen voor het overgrote deel algemeen secundair onderwijs. Het aandeel jongeren dat technisch en vooral beroepsonderwijs volgt ligt beduidend lager. De scholen in de gemeente beschikken slechts over een zeer klein aanbod in deze richtingen. Jongeren in Sint-Lambrechts-Woluwe hebben aanzienlijk minder schoolachterstand dan het gewestelijke gemiddelde. De situatie in het Brussels Gewest is echter verre van schitterend. Vele leerlingen vatten na het leerplichtonderwijs hogere studies aan; omdat hun ouders vaak ook een hoger diploma hebben. Dit gemiddelde opleidingsniveau van de inwoners geeft geen aanleiding tot specifieke moeilijkheden bij de inschakeling op de arbeidsmarkt en, bij een gelijk diploma zien we verhoudingsgewijs minder werklozen dan verwacht op basis van het gewestelijke gemiddelde. De situatie op dit vlak is in een aantal sociale woonwijken wat negatiever.

Als gemeente die relatief recent verstedelijkt is, beschikken de meeste **woningen** over comfort (badkamer, centrale verwarming en vaak afzonderlijke keukens, grote oppervlakte, garage, tuin), al is de situatie minder bevredigend in bepaalde wijken met sociale woningen en op de universitaire campus. De binnen- en de buitenkant van de woning krijgen van de bewoners doorgaans een goede beoordeling. De omgeving wordt als net ervaren, maar er zijn duidelijke klachten over het lawaai als gevolg van de laag overvliegende vliegtuigen en het drukke verkeer op enkele grote verkeersassen. De omgeving is zeer aangenaam dankzij de talrijke groene ruimten, die een volwaardig alternatief bieden aan de inwoners die in een appartement wonen. Deze ruimten zijn nuttig want er zijn minder privétuinen dan zou lijken: in de gemeente maken de appartementen immers bijna 70 % van het woningaanbod uit.

Uit dit statistische overzicht van de gemeente Sint-Lambrechts-Woluwe kunnen we een aantal **aandachtspunten** distilleren:

- Net zoals andere gemeenten van de tweede kroon in het Brussels Gewest, zal Sint-Lambrechts-Woluwe nog vele jaren geconfronteerd worden met de vergrijzing van zijn bevolking. Naast een grote aanwezigheid van ouderen, zijn ook gezinnen met kinderen duidelijk vertegenwoordigd. Dit heeft een grote impact op de soorten behoeften, die niet altijd gemakkelijk met elkaar te verzoenen zijn.

- De sociaaleconomische situatie van de meeste inwoners is bevredigend tot zeer goed dankzij een goede inschakeling op de arbeidsmarkt, wat maakt dat een groot deel van de uitdagingen op gemeentelijk vlak ligt in het behoud en de verbetering van de leefomgeving. De meest kwetsbaren kampen met problemen op het vlak van toegang tot huisvesting als gevolg van de hoge huurprijzen en de inkrimping van het huuraanbod. Dit probleem stelt zich ook voor de aankoop van woningen, vooral als men een zekere sociale mix in de gemeente wil bewaren.
- Een aanzienlijk deel van het woningaanbod van de gemeente bestaat uit sociale woningen. Behalve de renovatie- en onderhoudskosten die deze woningen met zich brengen, moet de stijgende toename van de meest kwetsbare bevolkingsgroepen in dit segment van de huurmarkt in de toekomst worden aangepakt. Dit is een rechtstreeks gevolg van het lage aantal sociale woningen op gewestelijke schaal en van de toewijzingsregels waarbij de meest kwetsbaren rechtmatig de voorkeur krijgen.

Informatie over het welzijns- en gezondheidsaanbod: www.sociaalbrussel.be

Sociaal Brussel online (www.sociaalbrussel.be) werd ontwikkeld door de vzw Centrum voor Maatschappelijke Documentatie en Coördinatie en biedt gratis, eenvoudig en snel toegang tot de Nederlandstalige, Franstalige en tweetalige welzijns- en gezondheidsorganisaties die actief zijn in de gemeente of in de 19 gemeenten van het Brussels Gewest.

Dit instrument – dat dagelijks wordt geüpdatet – helpt om het welzijnsnetwerk in zijn gemeente in real time te vatten en te lokaliseren op de kaart van het Brussels Gewest.

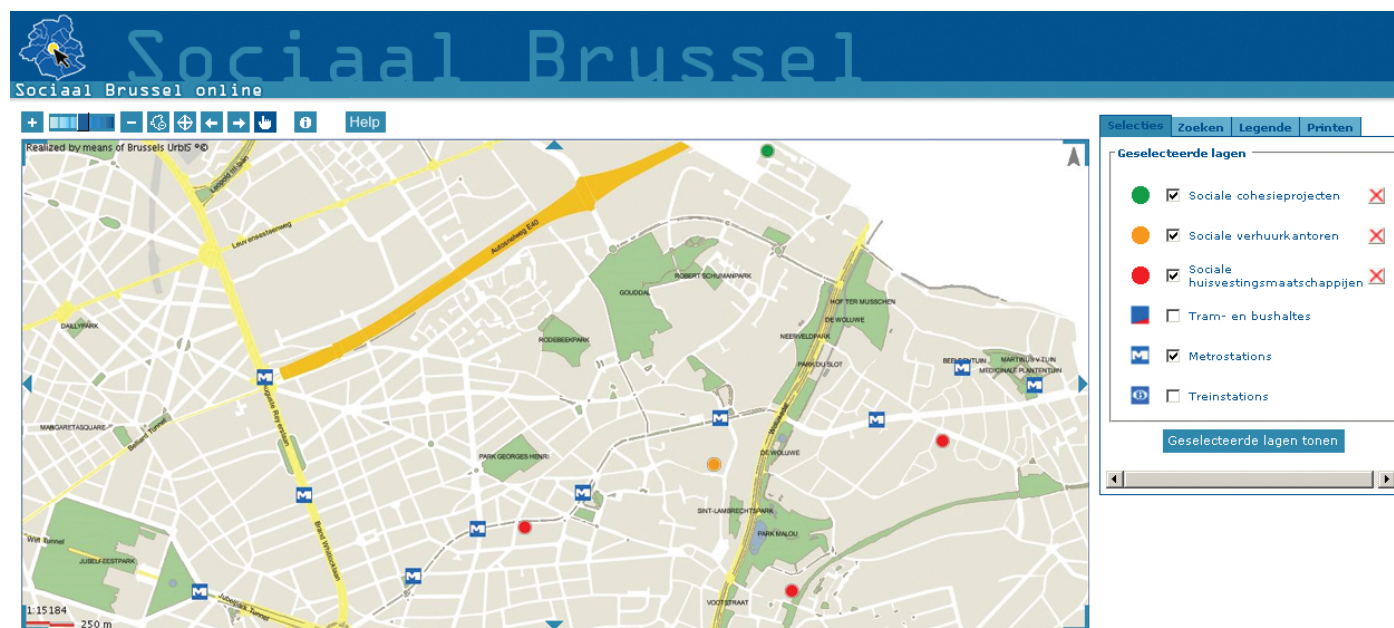
Er zijn 4 zoekmethodes gaande van de meest eenvoudige tot de meest complexe:

- op naam van de organisatie of dienst
- via een zoekterm (type Google)
- via een sector
- via een specifiek criterium of een combinatie van criteria.

Sinds juni 2008 wordt de informatie sector per sector online geplaatst (meer dan 4 300 adressen in juni 2011).

In enkele muisklikken beschikt u over concrete, geactualiseerde, op een kaart gevisualiseerde informatie.

Het **kruisen van de informatie over het aanbod met de gegevens** uit de volgende hoofdstukken – demografische gegevens, socio-economische kenmerken, gegevens over de algemene gezondheidstoestand, over opleiding en huisvesting – kan bijdragen tot het objectiveren van de tekorten op het vlak van voorzieningen, het stimuleren van de creatie van aangepaste dienstverlening, de ondersteuning van de netwerking, het aanwakken van de bewustwording en de coördinatie, het aanmoedigen van burgerparticipatie in de wijken.

2. DEMOGRAFISCHE CONTEXT

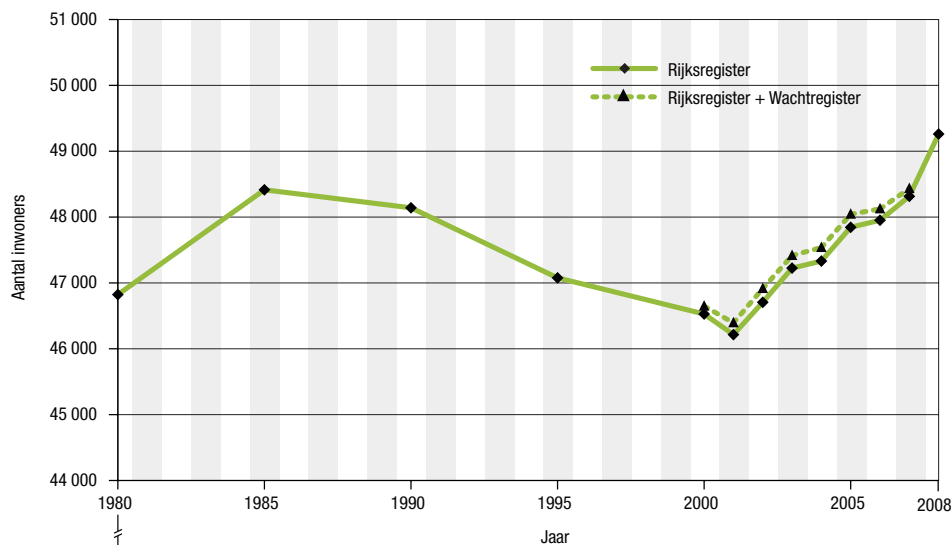

Van een aantal demografische indicatoren zijn, per wijk, kaarten en tabellen beschikbaar op de site van de Wijkmonitoring. Raadpleeg de onderwerpen "Type huishoudens", "Nationaliteiten", "Woonmobiliteit", "Leeftijdsstructuur" onder het thema "Demografie".

<http://www.wijkmonitoring.irisnet.be/>

2.1 Totale bevolking

Figuur 1: Evolutie van de totale bevolking van Sint-Lambrechts-Woluwe (1980-2008).

Bron: FOD Economie - ADSEI, Rijksregister en Wachtregister

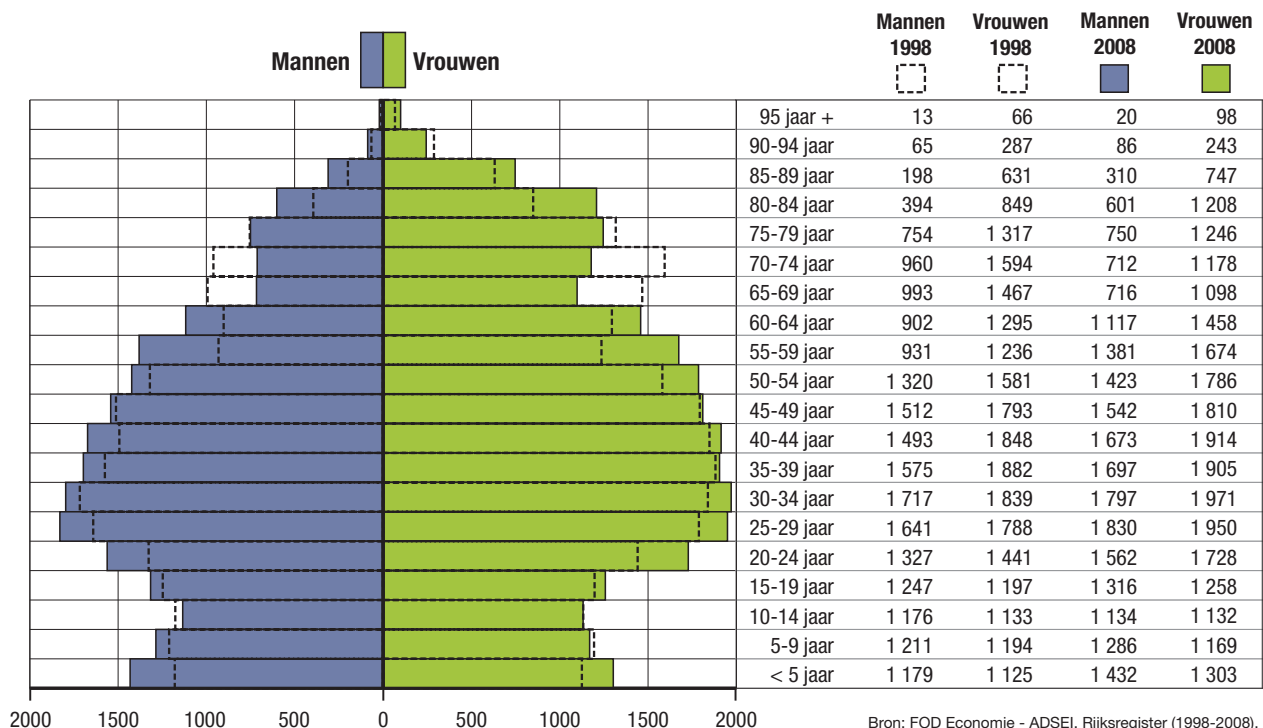
Het Rijksregister van de natuurlijke personen vermeldt de personen die zijn ingeschreven in de bevolkingsregisters van de gemeenten. Deze personen kunnen al dan niet de Belgische nationaliteit hebben (al naargelang bepaalde verblijfsvoorwaarden). Ook vreemdelingen die tewerkgesteld worden door de Europese instellingen en hun gezinsleden zijn er in opgenomen (behalve die met diplomatieke status).

Het Wachtregister, in het leven geroepen bij wet van 24 mei 1994, bevat de vreemdelingen die zich als vluchteling opgeven of die vragen als vluchteling te worden erkend.

Het aantal inwoners in Sint-Lambrechts-Woluwe daalde sinds het midden van de jaren 1980. Sinds de jaren 2000 stijgt het bevolkingsaantal opnieuw. In 2008 telt de gemeente 49 261 inwoners.

2.2 Bevolkingsstructuur naar leeftijd en geslacht

Figuur 2: Evolutie van de totale bevolking van Sint-Lambrechts-Woluwe op 01/01/1998 en 01/01/2008.

Op 1 januari 2008 telt de gemeente Sint-Lambrechts-Woluwe officieel 49 261 inwoners (22 385 mannen en 26 876 vrouwen). Bovendien telt het Wachtregister 118 personen (in 2007). 4,7 % van de bevolking van het Brussels Gewest leeft in Sint-Lambrechts-Woluwe. Sinds 10 jaar zien we een lichte stijging van de bevolking in alle leeftijdscategorieën, behalve in de leeftijdsgroep van 65 tot 74 jaar en bij de jongeren van 10 tot 14 jaar.

2.2 Bevolkingsstructuur naar leeftijd en geslacht

Tabel 1: Evolutie van de kenmerken van de bevolking van Sint-Lambrechts-Woluwe en het Brussels Gewest tussen 1998 en 2008.

	Sint-Lambrechts-Woluwe			Brussels Gewest		
	1998	2003	2008	1998	2003	2008
% < 3 jaar	3,1 %	2,8 %	3,4 %	3,9 %	4,2 %	4,5 %
% < 18 jaar	18,3 %	18,1 %	18,1 %	20,9 %	21,4 %	21,9 %
% < 20 jaar	20,5 %	20,2 %	20,4 %	23,2 %	23,6 %	24,2 %
% 18-64 jaar	61,0 %	62,0 %	63,6 %	61,9 %	62,8 %	63,6 %
% 20-64 jaar	58,7 %	60,0 %	61,3 %	59,6 %	60,6 %	61,3 %
% 65 jaar en meer	20,8 %	19,8 %	18,3 %	17,2 %	15,9 %	14,5 %
% 80 jaar en meer	5,4 %	6,0 %	6,7 %	4,5 %	4,6 %	4,7 %
Verouderingsindex (≥ 65 jaar / 0-19 jaar)	101,3	98,1	89,9	74,0	67,2	60,0
Afhankelijkheidsindex (0-19 + ≥ 65 jaar) / (20-64 jaar)	70,2	66,8	63,0	67,8	65,1	63,0
Index van intensiteit van de veroudering (> 80 jaar / ≥ 65 jaar)	26,1	30,5	36,8	26,3	28,8	32,4

Bron: FOD Economie - ADSEI, Rijksregister.

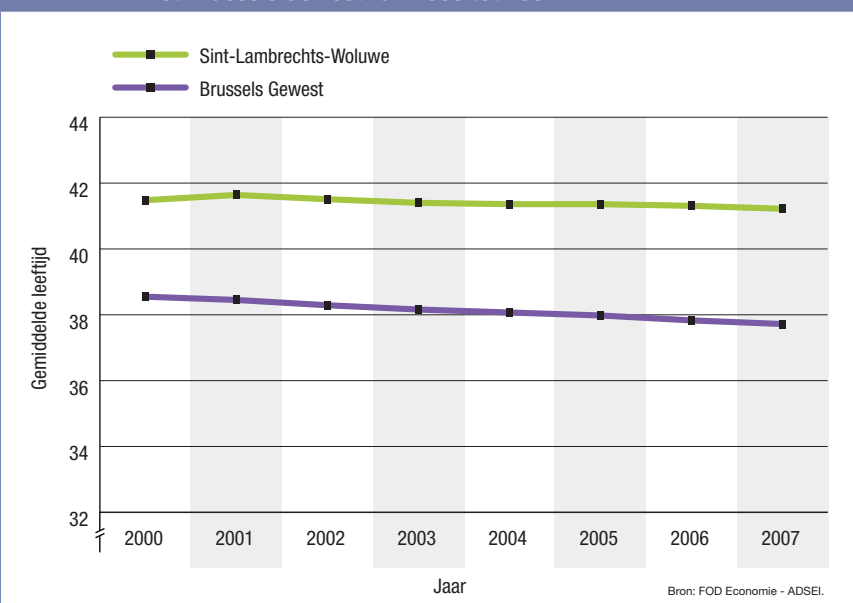
De verouderingsindex wordt berekend als de verhouding tussen de pensioengerechtigde personen (65 jaar en +) en de jongeren onder de 20 jaar. De afhankelijkheidsindex wordt berekend als de verhouding tussen hetzij personen die de schoolleeftijd hebben (jonger dan 20 jaar), hetzij pensioengerechtigde personen en personen tussen 20 en 64 jaar.

De intensiteit van de veroudering is het aandeel van de zeer oude personen (ouder dan 80 jaar) binnen de groep ouder dan 65 jaar.

De bevolking van Sint-Lambrechts-Woluwe is beduidend ouder dan die van het Brussels Gewest. De verouderingsindex is een van de hoogste van het Gewest. Het aandeel jongeren binnen de totale gemeentebevolking is stabiel terwijl het gewestelijke gemiddelde stijgt. Het aandeel senioren stijgt sneller dan gemiddeld. Het aandeel 80-plussers stijgt in Sint-Lambrechts-Woluwe meer dan in het Gewest.

In de afgelopen jaren is de bevolking van het Brussels Gewest verjongd. De gemiddelde leeftijd van de inwoners van Sint-Lambrechts-Woluwe volgt deze trend, maar blijft toch hoger.

Figuur 3: Evolutie van de gemiddelde leeftijd in Sint-Lambrechts-Woluwe en het Brussels Gewest van 2000 tot 2007.

2.3 Huishoudens

2.3.1 SAMENSTELLING VAN DE HUISHOUDENS

Tabel 2: Samenstelling van de huishoudens in Sint-Lambrechts-Woluwe en het Brussels Gewest op 01/01/2007 (alternatieve tabel ⁽⁷⁾).

	Sint-Lambrechts-Woluwe		Brussels Gewest	
	Aantal huishoudens	Aandeel huishoudens	Aantal huishoudens	Aandeel huishoudens
Alleenstaande mannen	4 801	19,2	118 947	23,7
Alleenstaande vrouwen	7 724	30,9	128 742	25,6
Paar zonder kinderen	4 667	18,7	82 178	16,4
Paar met kinderen	4 666	18,7	106 178	21,1
Alleenstaande moeder met kinderen	2 297	9,2	47 068	9,4
Alleenstaande vader met kinderen	345	1,4	7 660	1,5
Andere	468	1,9	11 492	2,3
Totaal aantal private huishoudens	24 968	100,0	502 265	100,0

Bron: Studiedienst van de Vlaamse Regering, 2007.

50,1 % van de huishoudens bestaat uit één persoon. Opgelet, het gaat om het aandeel huishoudens, en niet het aandeel personen dat alleen woont. Een huishouden kan uit een of meerdere personen bestaan. Alleenstaanden worden bijgevolg ook beschouwd als een eenpersoonshuishouden. De 4 801 alleenstaande mannen van Sint-Lambrechts-Woluwe vertegenwoordigen bijvoorbeeld 19,2 % van de huishoudens, maar slechts 9,9 % van de totale bevolking.

Minstens 68,8 % van de huishoudens heeft geen kinderen (minstens 65,7 % in het Brussels Gewest). 36,2 % van de huishoudens met kinderen zijn eenoudergezinnen, vooral alleenstaande moeders met kinderen, maar er zijn ook 345 alleenstaande vaders met kinderen.

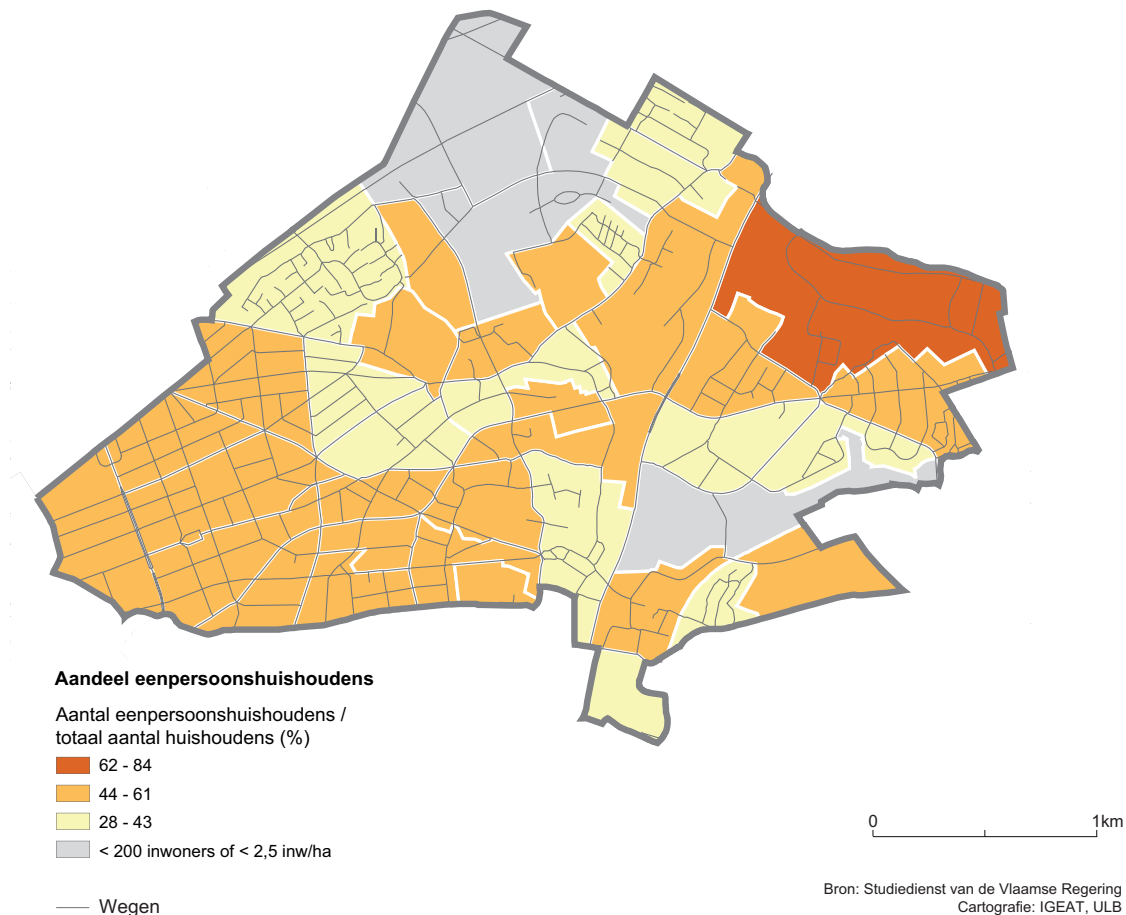
De samenstelling van de huishoudens is verschillend naargelang van de statistische buurt. Onderstaande kaarten geven hierover meer informatie.

(7) In tegenstelling tot de tabellen van de Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie, worden in deze tabellen niet enkel gehuwden als paar beschouwd, maar ook de ongehuwd samenwonenden.

2.3 Huishoudens

2.3.2 EENPERSOONSHUISHOUDENS

Kaart 3: Aandeel eenpersoonshuishoudens per statistische buurt in Sint-Lambrechts-Woluwe op 01/01/2007.

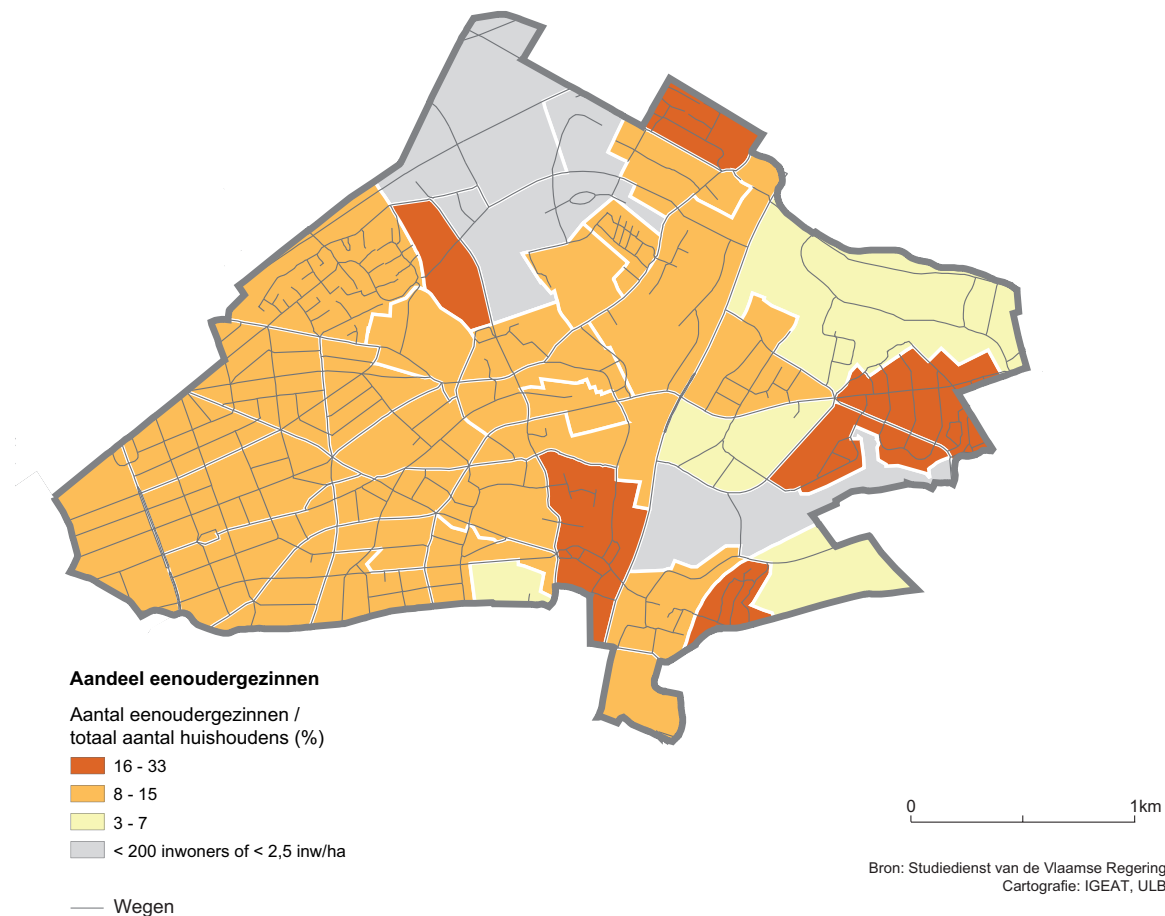
Het aandeel eenpersoonshuishoudens ligt veel hoger in Sint-Lambrechts-Woluwe (50,1 %) dan in het Gewest (49,3 %). De grootste percentages eenpersoonshuishoudens bevinden zich in de statistische buurten “A87-Sint-Lucas” (84,4 %) en “A30-

Heilige Familie” (61,4 %). Het aandeel eenpersoonshuishoudens is het laagst in de buurt “A13-Grootveld” (28,10 %).

2.3 Huishoudens

2.3.3 EENOUDERGEZINNEN

Kaart 4: Aandeel eenoudergezinnen per statistische buurt in Sint-Lambrechts-Woluwe op 01/01/2007.

Het aandeel eenoudergezinnen in Sint-Lambrechts-Woluwe (10,6 %) ligt in de buurt van dat van het Gewest (10,9 %). Dit aandeel bedraagt 36,2 % van alle gezinnen met kinderen, wat relatief hoog is binnen de Brusselse gemeenten. Het aandeel eenoudergezinnen is het hoogst in de buurt “A35-Hof ten Berg-Noord” (33,1 %). Dit is een wijk met sociale woningen

waar het aandeel eenoudergezinnen vaak hoger is omdat dit een voorrangscriterium is om er te kunnen wonen. De laagste percentages zien we in de buurten “A87-Sint-Lucas” (3,0 %) en “A09-Rasante” (3,9 %).

2.4 Multiculturaliteit

Tabel 3: Voornaamste nationaliteiten in Sint-Lambrechts-Woluwe en het Brussels Gewest op 01/01/2008.

Sint-Lambrechts-Woluwe			Brussels Gewest		
Nationaliteit	Aantal	%	Nationaliteit	Aantal	%
Totaal (+ vluchtelingen)	49 261	100,0	Totaal (+ vluchtelingen)	1 048 491	100,0
België	34 938	70,9	België	753 448	71,9
Frankrijk	2 593	5,3	Frankrijk	46 006	4,4
Italië	1 302	2,6	Marokko	39 095	3,7
Spanje	933	1,9	Italië	26 695	2,5
Portugal	851	1,7	Spanje	19 210	1,8
Duitsland	767	1,6	Portugal	16 127	1,5
Verenigd Koninkrijk	694	1,4	Polen	15 645	1,5
Polen	642	1,3	Turkije	10 516	1,0
Japan	609	1,2	Duitsland	8 886	0,8
Griekenland	535	1,1	Roemenië	8 718	0,8

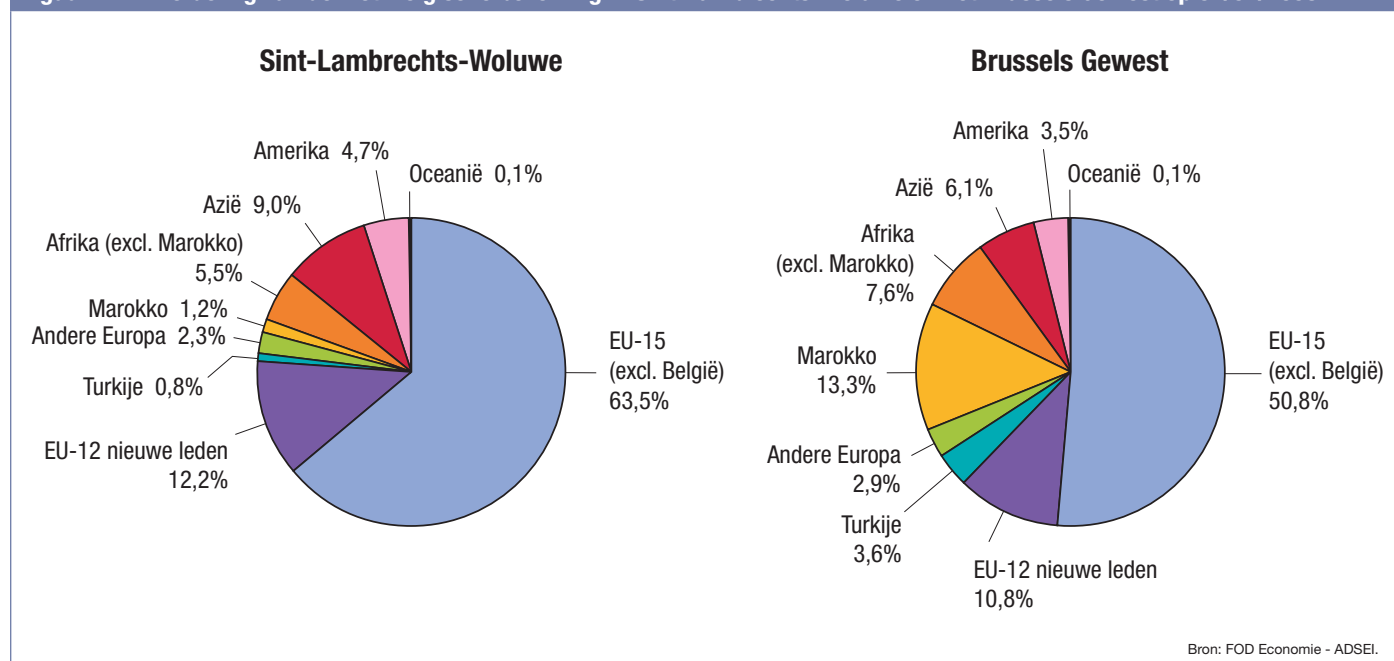
Bron: FOD Economie – ADSEI, Rijksregister, 2008.

In 2008 had 29,1 % van de bevolking van Sint-Lambrechts-Woluwe niet de Belgische nationaliteit⁽⁸⁾, wat in de buurt ligt van het gemiddelde van het Brussels Gewest (28,1 %).

(8) Het betreft wel degelijk de nationaliteit en niet de origine. Een groot deel van de allochtone gemeenschap is door naturalisatie Belg geworden. De statistieken per nationaliteit geven niettemin een duidelijk beeld van de recentste migraties.

2.4 Multiculturaliteit

Figuur 4: Verdeling van de niet-Belgische bevolking in Sint-Lambrechts-Woluwe en het Brussels Gewest op 01/01/2008.

Terwijl in het Gewest meer dan de helft (50,8 %) van de niet-Belgische bevolking afkomstig is uit de 15 landen van de Europese Unie (lidstaten vóór 2004⁽⁹⁾), is dit aandeel in Sint-Lambrechts-Woluwe (63,5 %) nog hoger. Van de niet-Belgen vormen de Fransen (18,1 % van de niet-Belgen, 5,3 % van de totale bevolking) de grootste gemeenschap, gevolgd door de Italianen (9,1 % van de niet-Belgen), de Spanjaarden (6,5 % van de niet-Belgen), de Portugezen (5,9 % van de niet-Belgen) en de Duitsers (5,4 % van de niet-Belgen).

Vergeleken met het Brusselse gemiddelde (13,3 %) is het aandeel Marokkanen zeer klein (1,2 %).

(9) EU-15: Duitsland, België, Frankrijk, Italië, Luxemburg, Nederland, Denemarken, het Verenigd Koninkrijk, Ierland, Griekenland, Spanje, Portugal, Oostenrijk, Finland, Zweden.

EU-12 nieuwe leden: Cyprus, Hongarije, Malta, Polen, Letland, Estland, Litouwen, Tsjechië, Slowakije, Slovenië, Roemenië, Bulgarije.

3. SOCIO-ECONOMISCHE KENMERKEN

Van een aantal sociaaleconomische indicatoren zijn, per wijk, kaarten en tabellen beschikbaar op de site van de Wijkmonitoring. Raadpleeg de onderwerpen: "Inschakeling op de arbeidsmarkt" en "Inkomens" onder het thema "Economie".

<http://www.wijkmonitoring.irisnet.be/>

3.1 Socio-economische status van de bevolking

3.1.1 ALGEMEEN SOCIAAL-ECONOMISCH STATUUT

Tabel 4: Algemeen sociaal-economisch statuut van de bevolking van Sint-Lambrechts-Woluwe op 31/12/2007, naar geslacht en leeftijdscategorie.

Mannen		Aantal	0-17 jaar	18-24 jaar	25-49 jaar	50-64 jaar	65-79 jaar	80 jaar +
Actieve bevolking	Werkend (loontrekkende of zelfstandige)	8 436	0,3	22,0	64,7	55,6	10,5	2,8
	Werkzoekend	918	0,0	3,9	5,5	9,3	0,0	0,0
Niet-actieve bevolking	Pensioentrekkend	3 110	-	-	0,1	9,1	82,0	93,5
	Andere niet-actieven	9 890	99,6	74,1	29,8	25,9	7,5	3,7
Totale bevolking KBSZ		22 354	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Vrouwen		Aantal	0-17 jaar	18-24 jaar	25-49 jaar	50-64 jaar	65-79 jaar	80 jaar +
Actieve bevolking	Werkend (loontrekkende of zelfstandige)	8 030	0,2	23,3	54,9	43,6	3,0	0,7
	Werkzoekend	1 202	0,0	2,7	6,5	10,7	0,0	0,0
Niet-actieve bevolking	Pensioentrekkend	5 346	-	-	0,1	11,6	77,0	88,7
	Andere niet-actieven	12 276	99,8	74,0	38,5	34,1	19,9	10,7
Totale bevolking KBSZ		26 854	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Totaal (mannen en vrouwen)		Aantal	0-17 jaar	18-24 jaar	25-49 jaar	50-64 jaar	65-79 jaar	80 jaar +
Actieve bevolking	Werkend (loontrekkende of zelfstandige)	16 466	0,3	22,7	59,5	48,9	5,9	1,3
	Werkzoekend	2 120	0,0	3,3	6,0	10,1	0,0	0,0
Niet-actieve bevolking	Pensioentrekkend	8 456	-	-	0,1	10,5	78,9	90,1
	Andere niet-actieven	22 166	99,7	74,1	34,4	30,5	15,2	8,5
Totale bevolking KBSZ		49 208	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Bron: KBSZ⁽¹⁰⁾, gegevens op 31/12/2007.

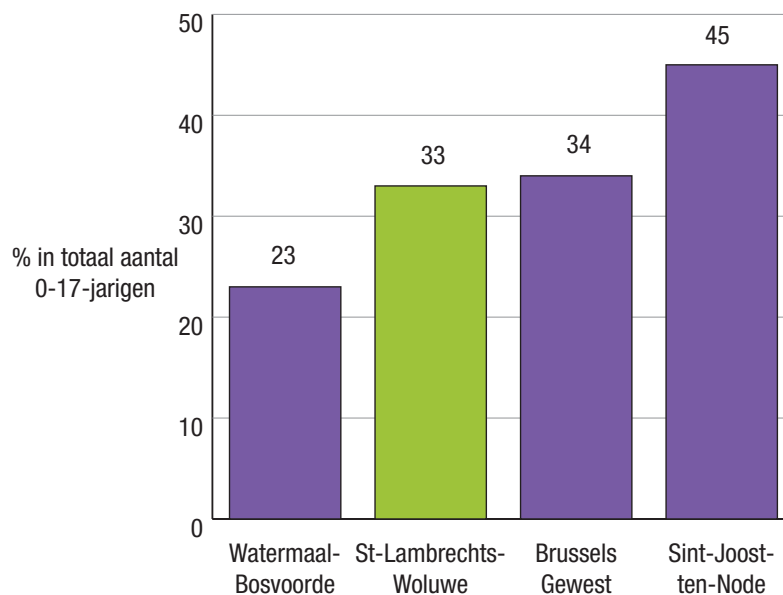
In Sint-Lambrechts-Woluwe heeft 59,5 % van de 25-49-jarigen een baan (werknemer of zelfstandige), dit is meer dan het gewestelijke gemiddelde (57,0 %). De groep van 18-24-jarigen (22,7 % tegenover 27,3 %) en in mindere mate de jongeren onder de 18 jaar (0,3 % tegenover 0,4 %) hebben minder vaak een baan, omdat ze langer voortstuderen. Anderzijds heeft een groter percentage van de groep 50-64-jarigen werk (48,9 %) in vergelijking met het Gewest (44,6 %).

(10) Meer informatie over de gegevens van de Kruispuntbank Sociale Zekerheid (KBSZ) en de categorie "andere" vindt u op de website van het Observatorium voor Gezondheid en Welzijn onder de rubriek Armoede/gegevensbronnen. Deze categorie bevat onder anderen studenten, huisvrouwen en -mannen,...

3.1 Socio-economische status van de bevolking

3.1.2 MINDERJARIGEN IN EEN HUISHOUDEN ZONDER BETAALD WERK

Figuur 5: Aandeel minderjarigen in een huishouden zonder betaald werk in Sint-Lambrechts-Woluwe en het Brussels Gewest op 31/12/2005.

Bron: KBSZ op 31/12/2005.

33 % van de jongeren onder de 18 jaar in Sint-Lambrechts-Woluwe leeft in een huishouden zonder inkomen. Dit percentage ligt in de buurt van dat van het Gewest. Dit gemiddelde cijfer verdoezelt echter de verschillen op het gemeentelijke grondgebied⁽¹¹⁾.

(11) Voor meer informatie zie pagina 80 van de "Welzijns- en Gezondheidsatlas van Brussel-Hoofdstad" van het Observatorium voor Gezondheid en Welzijn.

3.2 Arbeidsmarkt

3.2.1 ACTIEVE BEVOLKING

Tabel 5: Activiteitsgraad ⁽¹²⁾ van de bevolking van Sint-Lambrechts-Woluwe en het Brussels Gewest op 31/12/2007, naar geslacht en leeftijdscategorie.

	Sint-Lambrechts-Woluwe			Brussels Gewest		
	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal
Activiteitsgraad	59,4	52,3	55,6	64,4	53,6	59,0
Activiteitsgraad van 15-24-jarigen	19,9	20,0	19,9	28,3	25,2	26,7
Activiteitsgraad van 25-49-jarigen	70,2	61,3	65,5	74,1	63,5	68,9
Activiteitsgraad van 50-64-jarigen	65,0	54,3	59,0	67,4	51,9	59,3
Activiteitsgraad 65-plussers	8,1	2,1	4,2	7,2	2,1	4,1

Bron: KBSZ (gegevens op 31/12/07).

De activiteitsgraad in Sint-Lambrechts-Woluwe (55,6 %) ligt onder die van het Brussels Gewest (59,0 %). Een lage activiteitsgraad bij de groep 15-24 jaar kan erop wijzen dat ze meer hoger onderwijs volgen. De activiteitsgraad bedraagt 19,9 %, tegenover 26,7 % in het Brussels Gewest.

(12) De activiteitsgraad is het aandeel van de bevolking tussen 15 en 64 jaar dat actief is op de arbeidsmarkt (werkend en werkzoekend) ten opzichte van de totale bevolking tussen 15 en 64 jaar.

3.2 Arbeidsmarkt

3.2.2 WERKZOEKENDEN

Tabel 6: Werkloosheidsgraad en kenmerken van werkzoekenden in Sint-Lambrechts-Woluwe en het Brussels Gewest op 01/01/2008, naar geslacht.

	Sint-Lambrechts-Woluwe			Brussels Gewest		
	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal
Werkloosheidsgraad	9,5	11,7	10,6	17,8	20,5	19,0
Werkloosheidsgraad van min 25-jarigen	23,8	19,5	21,6	29,8	33,7	31,7
Werkloosheidsduur						
< 1 jaar	40,6	37,1	38,7	38,1	36,6	37,4
1 tot 2 jaar	14,4	14,2	14,3	16,4	15,9	16,2
2 tot 5 jaar	28,3	29,1	28,8	26,2	26,3	26,3
5 jaar en +	16,6	19,5	18,2	19,2	21,2	20,2
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Aandeel werkzoekenden naar leeftijd						
< 25 jaar	18,0	12,3	14,9	14,8	16,5	15,6
25-49 jaar	60,9	63,1	62,1	69,0	68,7	68,8
50 jaar en +	21,2	24,6	23,0	16,2	14,9	15,6
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Aandeel werklozen naar nationaliteit						
Belgen	82,1	80,1	81,0	67,3	72,6	69,9
EU (excl. Belgen)	9,6	11,4	10,6	10,5	11,5	11,0
Niet EU	8,4	8,5	8,5	22,2	16,0	19,1
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Bron: NBB, FOD Economie – ADSEI, ACTIRIS, Steunpunt-WSE, Berekeningen Observatorium voor de Werkgelegenheid, Actiris.

De werkloosheidsgraad in Sint-Lambrechts-Woluwe (10,6 %) ligt veel lager dan in het Gewest (19,0 %). Hij ligt ook lager dan het gewestelijke gemiddelde bij de -25 jarigen (21,6 % tegenover 31,7 %). De werklozen in Sint-Lambrechts-Woluwe vertonen de neiging om minder lang werkloos te blijven dan in het Gewest. Op 1 januari 2008 was 38,7 % van de werklozen minder dan een jaar werkloos (tegenover 37,4 % voor het Gewest) en was 18,2 % al meer dan 5 jaar werkloos (tegenover 20,2 %). De werklozen in Sint-Lambrechts-Woluwe zijn ouder dan in het Gewest.

3.3 Inkomen en inkomensbron

3.3.1 GEMIDDELD EN MEDIAAN INKOMEN

Tabel 7: Gemiddeld en mediaan inkomen in euro per jaar, per inwoner en per aangifte, Sint-Lambrechts-Woluwe, Brussels Gewest en België, inkomens 2006.			
	Gemiddeld inkomen per inwoner (2006)	Gemiddeld inkomen per aangifte (2006)	Mediaan inkomen per aangifte (2006)
Sint-Lambrechts-Woluwe	€ 14 617	€ 27 512	€ 19 144
Brussels Gewest	€ 11 988	€ 22 516	€ 15 932
België	€ 14 173	€ 24 949	€ 18 833

Bron: FOD Economie – ADSEI, Fiscale statistieken 2007 (inkomens 2006).

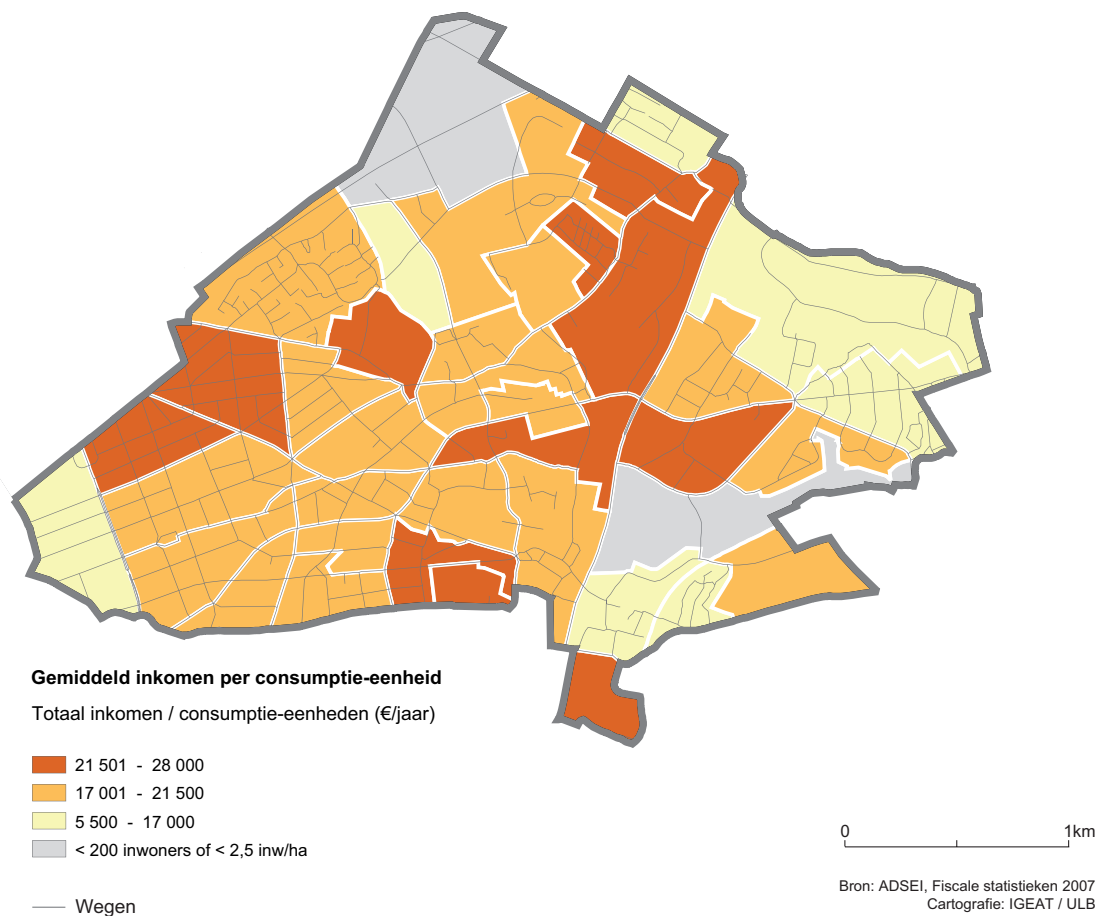
Het gemiddelde inkomen per inwoner is het totale inkomen gedeeld door de totale bevolking. Het gemiddelde inkomen per aangifte is het totale inkomen gedeeld door het aantal fiscale aangiften. Het mediane inkomen is het inkomen dat de bevolking precies in twee verdeelt: de helft van de bevolking heeft een inkomen hoger dan het mediane inkomen, de andere helft een lager.

Het gemiddelde inkomen in Sint-Lambrechts-Woluwe ligt ruim boven het gewestelijke gemiddelde. Hetzelfde geldt voor het mediane inkomen⁽¹³⁾. De inkomens zijn ook hoger dan in het land.

(13) Voor meer informatie zie de Welzijnsbarometer van het Observatorium voor Gezondheid en Welzijn.

3.3 Inkomen en inkomensbron

Kaart 5: Gemiddeld inkomen per consumptie-eenheid per statistische buurt in Sint-Lambrechts-Woluwe, inkomens 2006.

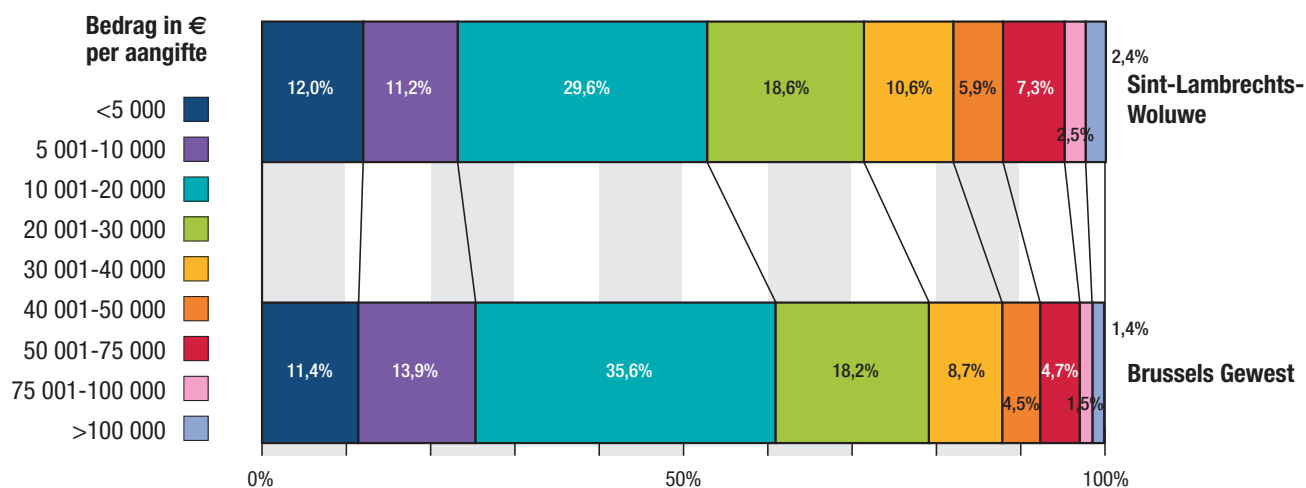
Het gemiddelde inkomen per consumptie-eenheid werd berekend door het aangegeven totaal inkomen te vergelijken met het aantal consumptie-eenheden in de wijk. De consumptie-eenheden herevalueren de bevolking rekening houdend met de huishoudensstructuur, aangezien deze een invloed heeft op de structuur van de uitgaven. De consumptie-eenheden worden als volgt gedefinieerd: de eerste volwassene

van een huishouden geldt als 1 consumptie-eenheid, de andere volwassenen als 0,5 en de kinderen jonger dan 13 jaar als 0,3. De maximuminkomens bedragen € 27 820/jaar voor de buurt "A09-Rasante" en € 26 077/jaar voor de buurt "A82-Lenneke Mare". De minimuminkomens bedragen € 5 635/jaar voor de buurt "A87-Sint-Lucas" en € 10 652/jaar voor de buurt "A35-Hof ten Berg-Noord".

3.3 Inkomen en inkomensbron

3.3.2 INKOMENSKLASSEN

Figuur 6: Samenstelling van het gezamenlijk belastbaar inkomen naar inkomensklasse, per aangifte, Sint-Lambrechts-Woluwe en het Brussels Gewest, 2005.

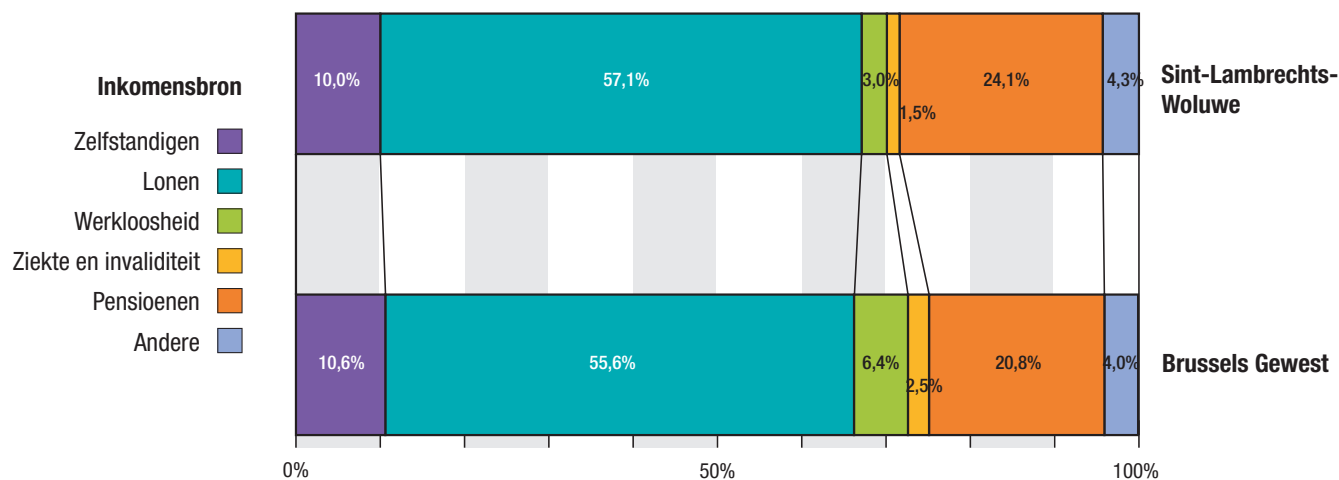
Bron: FOD Economie - ADSEI, Fiscale statistieken 2006 (inkomens 2005).

Sint-Lambrechts-Woluwe is een gemeente van middenklassen tot hogere klassen. Het aandeel lage inkomens (< € 10 000 per aangifte) is kleiner in Sint-Lambrechts-Woluwe dan in het Brussels Gewest, en het aandeel hoogste inkomens (> € 75 000 per aangifte) is er veel groter (respectievelijk 23,2 % en 4,9 % tegenover 25,3 % en 2,9 %).

3.3 Inkomen en inkomensbron

3.3.3 INKOMENSBRON

Figuur 7: Samenstelling van het gezamenlijk belastbaar inkomen, Sint-Lambrechts-Woluwe en het Brussels Gewest, 2005.

Bron: FOD Economie - ADSEI, Fiscale statistieken 2006 (inkomens 2005).

Sint-Lambrechts-Woluwe is een gemeente die heel wat ouderen telt. Het aandeel pensioeninkomens ligt er hoger dan het gewestelijke gemiddelde (24,1 % tegenover 20,8 %) en het aandeel inkomens uit werkloosheid ligt er tweemaal lager (3,0 % tegenover 6,4 % in het Gewest).

3.3 Inkomen en inkomensbron

3.3.4 PERSONEN DIE LEVEN VAN EEN MINIMUM- OF VERVANGINGSINKOMEN

Tabel 8: Aantal en aandeel personen die leven van een minimum- of vervangingsinkomen in 2008 in Sint-Lambrechts-Woluwe en het Brussels Gewest, naar leeftijdscategorie.

	Sint-Lambrechts-Woluwe		Brussels Gewest	
	Aantal	%	Aantal	%
Jongeren (18-25 jaar)	4 426	100,0	93 462	100,0
OCMW: leefloon + equivalent leefloon	244	5,5	7 177	7,7
Werkloosheidsuitkering	155	3,5	8 264	8,8
Uitkering voor mensen met een handicap	11	0,2	516	0,6
Totaal aantal jongeren met een uitkering	410	9,3	15 957	17,1
Actieve bevolking (18-64 jaar)	31 354	100,0	667 026	100,0
OCMW: leefloon + equivalent leefloon	681	2,2	20 385	3,1
Werkloosheidsuitkering	2 516	8,0	91 409	13,7
Uitkering voor mensen met een handicap	227	0,7	11 198	1,7
Totaal aantal mensen op actieve leeftijd met een uitkering	3 424	10,9	122 992	18,4
Ouderen (≥ 65 jaar)	9 013	100,0	152 045	100,0
OCMW: leefloon + equivalent leefloon	32	0,4	1 349	0,9
Inkomensgarantie voor ouderen (IGO)	348	3,9	17 256	11,3
Uitkering voor mensen met een handicap	136	1,5	8 155	5,4
Totaal aantal ouderen met een uitkering	516	5,7	26 760	17,6

Bron: POD Maatschappelijke Integratie – januari 2008, RVA, FOD Sociale Zekerheid, Rijksdienst voor Pensioenen 2008.

10,9 % van de actieve bevolking en 9,3 % van de jongeren in Sint-Lambrechts-Woluwe leven van een vervangingsinkomen, dit is veel minder dan in het Brussels Gewest. Het aandeel van de bevolking dat moet rondkomen met een OCMW-inkomen of met een vervangingsinkomen is er lager dan in het Gewest. 5,7 % van de ouderen heeft recht op een inkomensgarantie, een invaliditeitsuitkering, een leefloon of een equivalent leefloon.

3.3 Inkomen en inkomensbron

3.3.5 GERECHTIGDEN OP EEN INKOMEN VAN HET OCMW

Tabel 9: Aantal gerechtigden op het leefloon en equivalent leefloon op 31/12/2007 in Sint-Lambrechts-Woluwe en het Brussels Gewest, naar leeftijdscategorie.

	Sint-Lambrechts-Woluwe				Brussels Gewest			
Leeftijd	Leefloon	Equivalent leefloon	Leefloon + equivalent	Bevolking	Leefloon	Equivalent leefloon	Leefloon + equivalent	Bevolking
<18	1	1	2	8 894	42	31	73	229 420
18-24	215	29	244	4 426	5791	1 355	7 146	93 462
25-49	260	68	328	18 089	11211	3 908	15 119	411 019
50-64	114	6	120	8 839	4553	666	5 219	162 545
≥65	26	6	32	9 013	1103	232	1 335	152 045
Totaal	616	110	726	49 261	22700	6 192	28 892	1 048 491

Bron: POD Maatschappelijke Integratie – december 2007, ADSEI: Rijksregister (bevolking op 01/01/2008).

Tabel 10: Aandeel gerechtigden op het leefloon en equivalent leefloon op 31/12/2007 in Sint-Lambrechts-Woluwe en het Brussels Gewest, naar leeftijdscategorie.

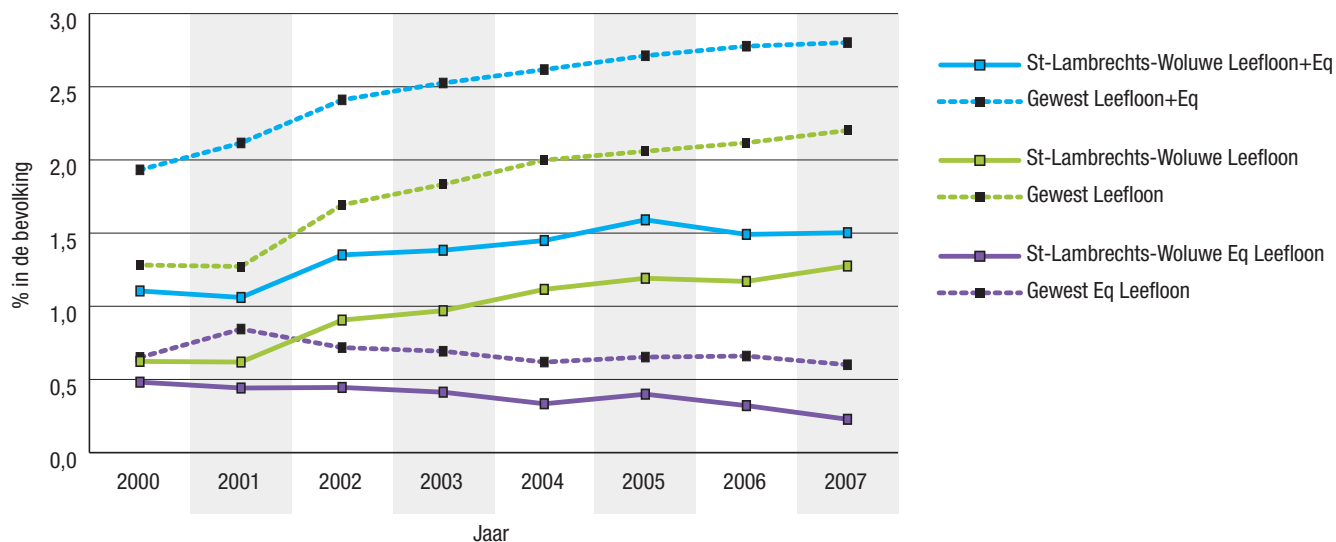
	Sint-Lambrechts-Woluwe				Brussels Gewest			
Leeftijd	Leefloon	Equivalent leefloon	Leefloon + equivalent	Bevolking	Leefloon	Equivalent leefloon	Leefloon + equivalent	Bevolking
<18	0,0	0,0	0,0	100 %	0,0	0,0	0,0	100 %
18-24	4,9	0,7	5,5	100 %	6,2	1,4	7,6	100 %
25-49	1,4	0,4	1,8	100 %	2,7	1,0	3,7	100 %
50-64	1,3	0,1	1,4	100 %	2,8	0,4	3,2	100 %
≥65	0,3	0,1	0,4	100 %	0,7	0,2	0,9	100 %
Totaal	1,3	0,2	1,5	100 %	2,2	0,6	2,8	100 %

Bron: POD Maatschappelijke Integratie – december 2007, ADSEI: Rijksregister (bevolking op 01/01/2008).

Eind 2007 had 1,5 % van de bevolking van Sint-Lambrechts-Woluwe een OCMW-inkomen, wat tweemaal minder is dan het gewestelijke gemiddelde (2,8 %). De leeftijdscategorie van 18 tot 24 jaar is hier proportioneel het meest vertegenwoordigd, maar minder in Sint-Lambrechts-Woluwe dan in het Brussels Gewest.

3.3 Inkomen en inkomensbron

Figuur 8: Evolutie van het aandeel gerechtigden op het leefloon of equivalent leefloon in Sint-Lambrechts-Woluwe en het Brussels Gewest tussen 2000 en 2007.

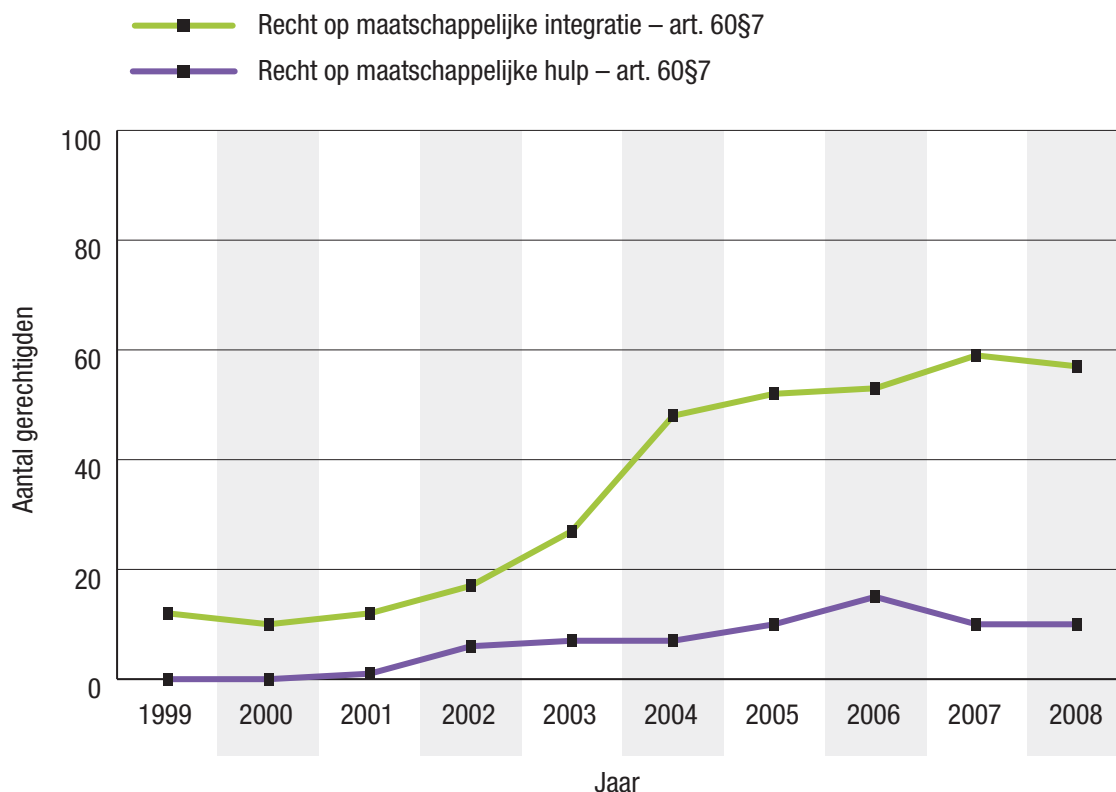
Bron: POD Maatschappelijke Integratie, gegevens op 31/12/2007, FOD Economie - ADSEI, Rijksregister.

Sinds 2005 lijkt het aandeel rechthebbenden op een inkomen van het OCMW in Sint-Lambrechts-Woluwe zich te stabiliseren, terwijl het in het Brussels Gewest gestaag toeneemt.

3.3 Inkomen en inkomensbron

3.3.6 TEWERKSTELLINGSMAATREGELEN

Figuur 9: Aantal mensen tewerkgesteld overeenkomstig artikel 60§7 in het OCMW van Sint-Lambrechts-Woluwe tussen 1999 en 2008.

Bron: POD Maatschappelijke Integratie.

Sinds de jaren 2000 is het aantal via artikel 60§7 tewerkgestelde personen gestegen, maar het effectieve aantal is beperkt. Zowel rechthebbenden op maatschappelijke integratie als rechthebbenden op maatschappelijke dienstverlening kunnen door het OCMW worden tewerkgesteld in het kader van artikel 60.

3.3 Inkomen en inkomensbron

3.3.7 MENSEN MET EEN LAAG INKOMEN (RVV EN OMNIO)

Tabel 11: Aantal rechthebbenden op de verhoogde tegemoetkoming van de verzekering voor geneeskundige verzorging (RVV of OMNIO) en hun personen ten laste op 01/01/2008 in Sint-Lambrechts-Woluwe, naar leeftijdscategorie.

Sint-Lambrechts-Woluwe	Aantal gerechtigden				Aantal personen ten laste			
	<20	20-64	≥65	totaal	<20	20-64	≥65	totaal
WIGW	14	356	1 017	1 387	229	155	138	522
OCMW	6	507	17	530	498	189	14	701
IGO	0	2	285	287	10	24	41	75
Mensen met een handicap	0	367	197	564	130	93	39	262
Kinderen met verhoogde kinderbijslag	53	2		55	1	2		3
Gerechtigde van ≥ 50 jaar en werkzoekend ≥ 1 jaar		331	2	334	112	116	8	236
OMNIO	143	158	0	301				
Totaal aantal gerechtigden	217	1 723	1 518	3 458	980	579	240	1 799
Totale bevolking KBSZ	9 970	30 204	9 034	49 208	16 696	45 214	14 680	76 590

Bron: KBSZ 2008.

Tabel 12: Aandeel rechthebbenden op de verhoogde tegemoetkoming van de verzekering voor geneeskundige verzorging (RVV of OMNIO) en hun personen ten laste op 01/01/2008 in Sint-Lambrechts-Woluwe, naar leeftijdscategorie.

Sint-Lambrechts-Woluwe	% gerechtigden in de bevolking				% personen ten laste in de bevolking			
	<20	20-64	≥65	totaal	<20	20-64	≥65	totaal
WIGW	0,1	1,2	11,3	2,8	1,4	0,3	0,9	0,7
OCMW	0,1	1,7	0,2	1,0	3,0	0,4	0,1	0,9
IGO	0,0	0,0	3,2	0,7	0,1	0,1	0,3	0,1
Mensen met een handicap	0,0	1,2	2,2	1,1	0,8	0,2	0,3	0,3
Kinderen met verhoogde kinderbijslag	0,5	0,0		0,1	0,0	0,0		0,0
Gerechtigde van ≥ 50 jaar en werkzoekend ≥ 1 jaar		1,1	0,0	0,6	0,7	0,3	0,1	0,3
OMNIO	1,4	0,5	0,0	0,5				
Totaal aantal gerechtigden	2,2	5,7	16,8	6,9	5,9	1,3	1,6	2,3
Totale bevolking KBSZ	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Bron: KBSZ 2008.

Het aantal rechthebbenden op de verhoogde tegemoetkoming van de verzekering voor geneeskundige verzorging en hun personen ten laste is een indicator van het aantal personen dat in gezinnen met een laag inkomen leeft.

9,7 % van de bevolking van Sint-Lambrechts-Woluwe heeft (rechtstreeks of onrechtstreeks) recht op de verhoogde tegemoetkoming van de verzekering voor geneeskundige verzorging,

als gezinshoofd of als persoon ten laste. Dit is veel minder dan in het Brussels Gewest⁽¹⁴⁾ (17,2 %). Sint-Lambrechts-Woluwe telt minder mensen die recht hebben op steun van het OCMW (2,3 %), "IGO" (0,7 %), oudere werklozen (1,1 %), WIGW (3,5 %) en personen met een handicap (1,4 %) dan het gemiddelde van het Gewest (respectievelijk 4,9 %, 1,0 %, 2,0 %, 5,1 % en 2,2 %).

(14) Voor het Gewest, zie Tabel 7 van de Welzijnsbarometer 2008, pagina 16.

4. GEZONDHEID

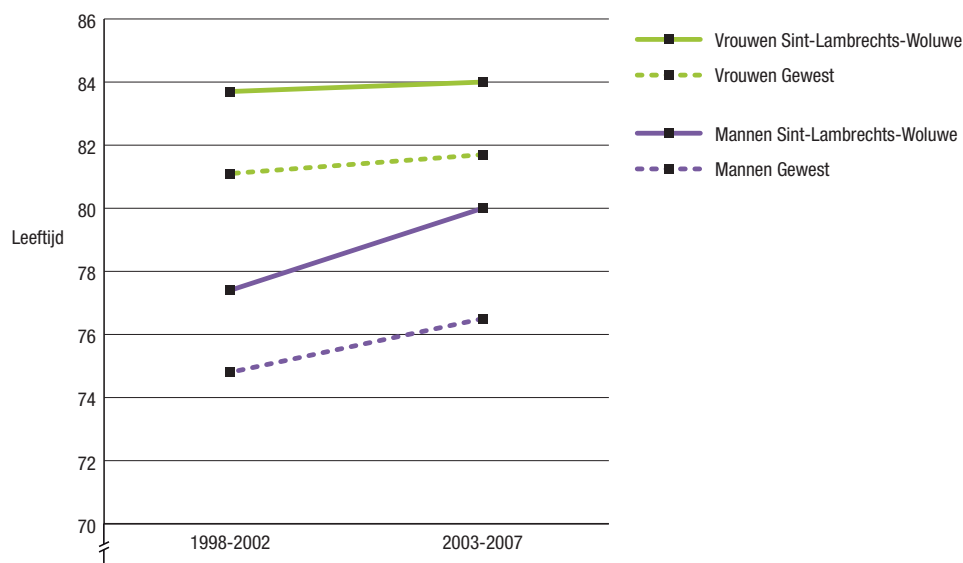
Van een aantal gezondheidsindicatoren zijn, per wijk, kaarten en tabellen beschikbaar op de site van de Wijkmonitoring. Raadpleeg het onderwerp “Sterftecijfer” onder het thema “Gezondheid”, maar ook “Leeftijdsstructuur” onder het thema “Demografie”.

<http://www.wijkmonitoring.irisnet.be/>

4.1 Algemene gezondheidstoestand

4.1.1 LEVENSV ERWACHTING

Figuur 10: Evolutie van de levensverwachting in Sint-Lambrechts-Woluwe en het Brussels Gewest, naar geslacht.

Bron: Statistische formulieren voor overlijden, Observatorium voor Gezondheid en Welzijn.

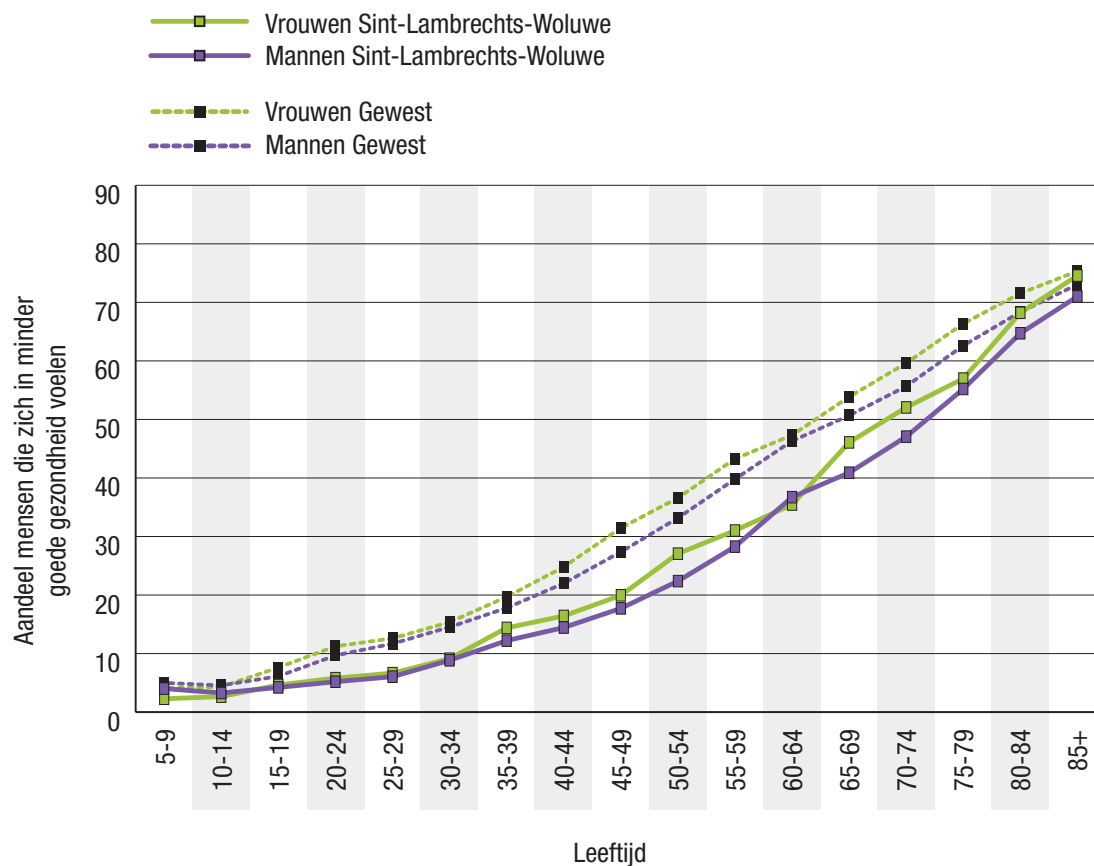
De levensverwachting in Sint-Lambrechts-Woluwe ligt hoger dan het gewestelijke gemiddelde en die van de vrouwen ligt nog hoger dan die van de mannen. De levensverwachting van mannen neemt sterker toe dan die van vrouwen, zowel in Sint-Lambrechts-Woluwe (respectievelijk +2,6 jaar tegenover

+0,3 jaar) als in het Brussels Gewest (respectievelijk +1,7 jaar tegenover +0,6 jaar).

4.1 Algemene gezondheidstoestand

4.1.2 SUBJECTIEVE GEZONDHEID

Figuur 11: Inschatting van de eigen gezondheid in Sint-Lambrechts-Woluwe en het Brussels Gewest, naar leeftijd en geslacht.

Bron: Algemene socio-economische enquête 2001, berekeningen Patrick Deboosere (VUB Interface Demography).

De bevolking van Sint-Lambrechts-Woluwe vindt vaker dat haar gezondheid bevredigend is dan de bevolking van het Gewest. De mannen denken in betere gezondheid te verkeren dan de vrouwen.

De gezondheidsperceptie wordt gebruikt als een indicator van de algehele gezondheid van de bevolking. Dit gegeven lijkt

een goede maatstaf zowel voor verkennende studies als voor beleidsplanning. Daarom werden de gegevens van de algemene socio-economische enquête 2001 over de gezondheidsperceptie in detail geanalyseerd in de "Gezondheids- en welzijnsatlas van Brussel-Hoofdstad" (hoofdstuk 9).

4.1 Algemene gezondheidstoestand

4.1.3 STERFTE

Tabel 13: Belangrijkste doodsoorzaken voor alle leeftijden in Sint-Lambrechts-Woluwe, voor de periode 2003-2007 en vergelijking met het Brussels Gewest na standaardisering ⁽¹⁵⁾ voor leeftijd.

	Mannen			Vrouwen		
	Aantal overlijdens	Sterftecijfer (/100 000)	Verskil in mortaliteit ten opzichte van het Gewest	Aantal overlijdens	Sterftecijfer (/100 000)	Verskil in mortaliteit ten opzichte van het Gewest
Cardiovasculaire aandoeningen	294	275,0	-24 %	468	359,7	-19 %
Kanker	280	261,9	-16 %	311	239,0	-12 %
Ademhalingsziekten	122	114,1	-27 %	119	91,5	-37 %
Ziekten ademhalingsorganen	51	47,7	-12 %	28	21,5	-24 %
Infectieuze en parasitaire aandoeningen				41	31,5	-31 %
Uitwendige doodsoorzaken	72	67,3	-10 %	80	61,5	+2 %
Ongevallen	40	37,4	-3 %	55	42,3	+3 %
Zelfmoord	25	23,4	-4 %	21	16,1	+30 %
Totaal	928	868,0	-23 %	1 276	980,6	-20 %

Enkel de doodsoorzaken die tijdens de periode 2003-2007 meer dan 20 overlijdens tellen, zijn opgenomen in deze tabel.

De statistisch significante verschillen met het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zijn in het vet weergegeven.

Als het percentage van het verschil in mortaliteit ten opzichte van het Gewest niet in het vet gedrukt is, kan het verschil aan het toeval te wijten zijn.

Bijgevolg moet men vermijden verklarende hypothesen te zoeken, ook wanneer het om een hoog percentage gaat.

Bron: Statistische formulieren voor overlijden, Observatorium voor Gezondheid en Welzijn.

In Sint-Lambrechts-Woluwe bedraagt het sterftecijfer voor alle leeftijden 868 per 100 000 voor mannen en 981 per 100 000 voor vrouwen. Na standaardisering voor leeftijd is er een significante ondersterfte voor beide geslachten in vergelijking met het Gewest (-23 % voor mannen en -20 % voor vrouwen).

Na standaardisering voor leeftijd zien we, voor beide geslachten, een significante ondersterfte als gevolg van cardiovasculaire aandoeningen, aandoeningen van de luchtwegen en kankers en bij vrouwen als gevolg van infectieuze en parasitaire aandoeningen.

(15) Zie woordenlijst.

4.1 Algemene gezondheidstoestand

Tabel 13bis: Belangrijkste oorzaken van vroegtijdige sterfte in Sint-Lambrechts-Woluwe, voor de periode 2003-2007 en vergelijking met het Brussels Gewest na standaardisering voor leeftijd.

	Mannen			Vrouwen		
	Aantal overlijdens	Sterftecijfer (/100 000)	Vershil in mortaliteit ten opzichte van het Gewest	Aantal overlijdens	Sterftecijfer (/100 000)	Vershil in mortaliteit ten opzichte van het Gewest
Zelfmoord	21	23,2	+6,5 %			
Totaal	176	194,2	-28,1 %	156	155,4	-9,3

Enkel de doodsoorzaken die tijdens de periode 2003-2007 meer dan 20 overlijdens tellen, zijn opgenomen in deze tabel.

De statistisch significante verschillen met het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zijn in het vet weergegeven.

Als het percentage van het verschil in mortaliteit ten opzichte van het Gewest niet in het vet gedrukt is, kan het verschil aan het toeval te wijten zijn.

Bijgevolg moet men vermijden verklarende hypothesen te zoeken, ook wanneer het om een hoog percentage gaat.

Source: Bulletins statistiques de décès, Observatorium voor Gezondheid en Welzijn.

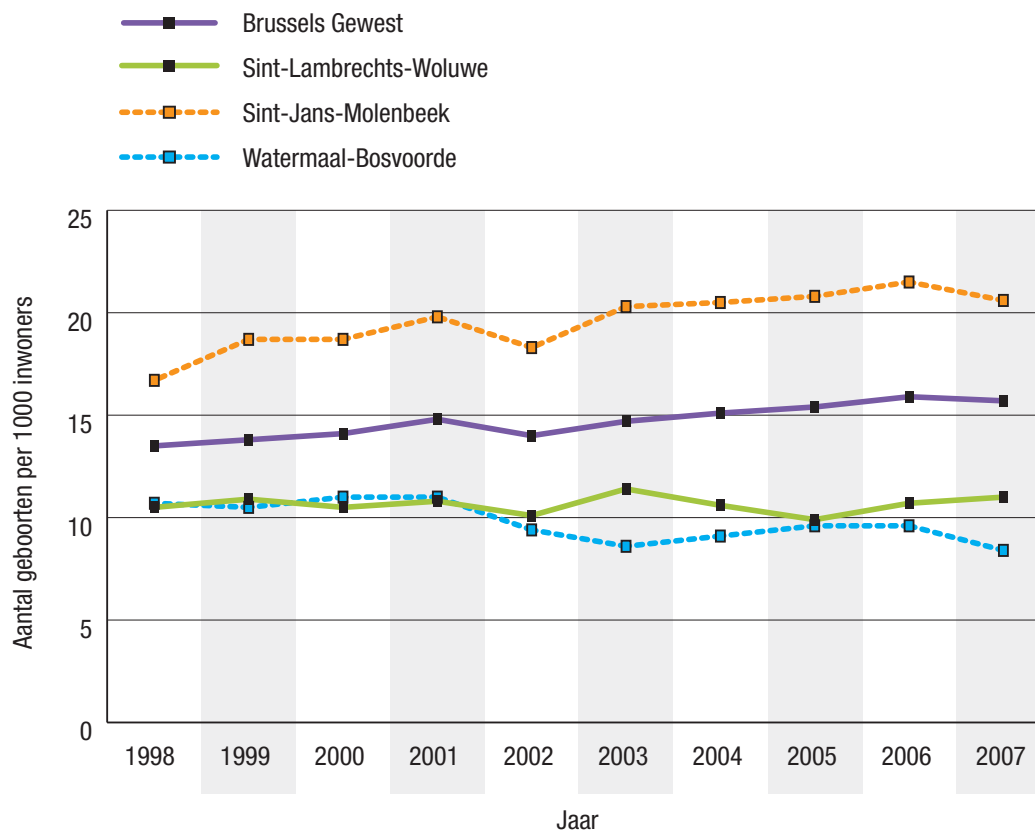
In Sint-Lambrechts-Woluwe bedraagt de vroegtijdige mortaliteit (vóór 65 jaar) 194 per 100 000 voor mannen en 155 per 100 000 voor vrouwen. Na standaardisering voor leeftijd is dit aandeel bij de mannen aanzienlijk lager dan in het Brussels Gewest (-28,1 %).

Na standaardisering voor leeftijd wordt geen enkele statistisch significante oorzaak van vroegtijdige sterfte vastgesteld.

4.2 Gezondheid van de jonge kinderen

4.2.1 GEBOORTEN

Figuur 12: Evolutie van de geboortecijfers in Sint-Lambrechts-Woluwe en het Brussels Gewest, 1998-2007.

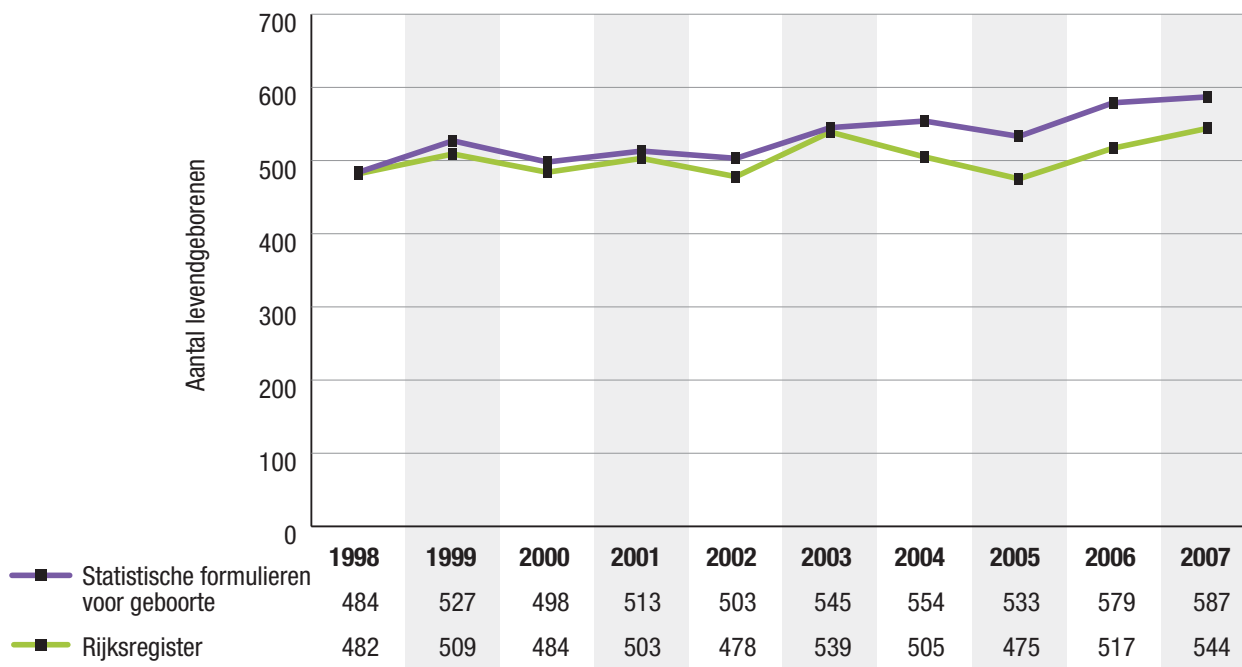

Bron: Statistische formulieren voor geboorten, Observatorium voor Gezondheid en Welzijn.

Tussen 1998 en 2007 is het absolute aantal levendgeborenen in Sint-Lambrechts-Woluwe lichtjes gestegen. Het geboortecijfer in de gemeente stagneert, terwijl het in het Brussels Gewest stijgt.

4.2 Gezondheid van de jonge kinderen

Figuur 13: Evolutie van het absoluut aantal levendgeborenen in Sint-Lambrechts-Woluwe, 1998-2007 volgens twee verschillende bronnen.

Bron: Statistische formulieren voor geboorte, Observatorium voor Gezondheid en Welzijn en ADSEI: Rijksregister.

Als officieel cijfer voor het aantal geboorten geldt het cijfer van het Rijksregister, dat samengesteld is op basis van het bevolkingsregister van de gemeenten.

Een andere informatiebron zijn de statistische formulieren voor geboorte, die worden ingevuld door de gezondheidswerkers en de diensten van de burgerlijke stand van de gemeente van geboorte. Deze bron houdt rekening met alle geboorten, ongeacht het verblijfsstatuut van de moeder. In de meeste gemeenten is het aantal via deze bron geregistreerde geboorten hoger dan het aantal geboorten geregistreerd door het Rijksregister. Niet-geregistreerde geboorten vinden we enerzijds bij kinderen van

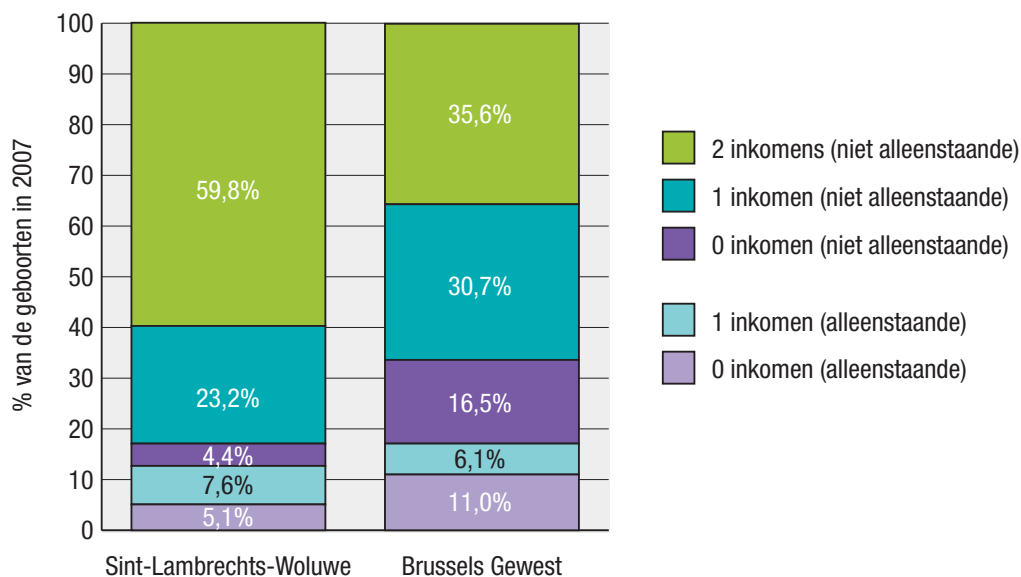
wie de moeder is ingeschreven in het Wachtregister en anderzijds in bijzondere situaties (diplomatiek personeel verbonden aan internationale instellingen, thuislozen, illegalen).

In Sint-Lambrechts-Woluwe is het verschil tussen de twee informatiebronnen miniem. In 2007 werden 43 geboorten niet geregistreerd in het Rijksregister.

4.2 Gezondheid van de jonge kinderen

4.2.2 KENMERKEN VAN DE BORELINGEN EN DE MOEDERS

Figuur 14: Sociale kenmerken van de huishoudens van de pasgeborenen in Sint-Lambrechts-Woluwe en het Brussels Gewest op 01/01/2007.⁽¹⁶⁾

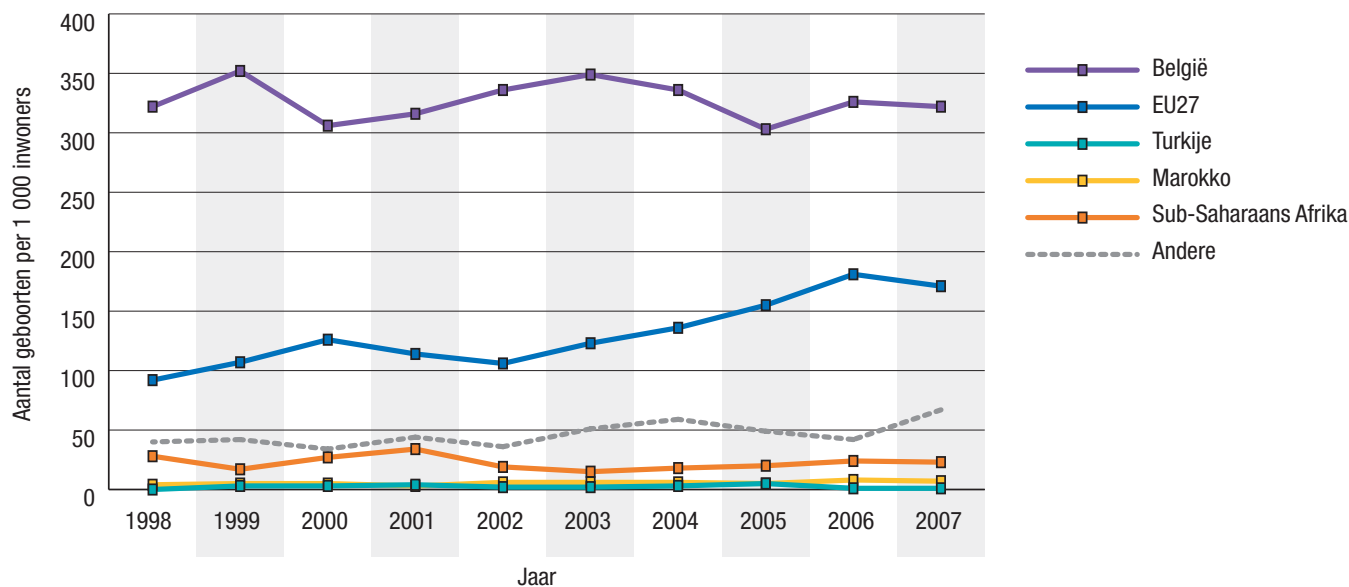
Bron: Statistische formulieren voor geboorte, Observatorium voor Gezondheid en Welzijn.

In Sint-Lambrechts-Woluwe wordt een grote meerderheid van de kinderen (59,8 %) geboren in een huishouden met twee inkomens, wat heel wat meer is dan in het Gewest (35,6 %). Er worden minder kinderen geboren in een huishouden zonder inkomen (9,9 % tegenover 27,5 % in het Brussels Gewest) en er zijn minder geboorten bij alleenstaande moeders (12,7 % tegenover 17,1 % voor het Gewest). Het aandeel kinderen dat geboren wordt in een gezin zonder inkomen uit arbeid (al dan niet alleenstaand) wordt gebruikt als armoede-indicator.

(16) Een alleenstaand huishouden is een huishouden waar de moeder alleen woont op het moment van de geboorte.

4.2 Gezondheid van de jonge kinderen

Figuur 15: Evolutie van de huidige nationaliteit van de moeder van de pasgeborenen in Sint-Lambrechts-Woluwe, 1998-2007.

Bron: Statistische formulieren voor geboorte, Observatorium voor Gezondheid en Welzijn.

In 2007 werd in Sint-Lambrechts-Woluwe 54 % van de kinderen geboren uit moeders met de Belgische nationaliteit. Het aantal geboorten uit moeders met een Europese nationaliteit stijgt en was in 2007 goed voor 29 %.

4.2 Gezondheid van de jonge kinderen

4.2.3 GEZONDHEID VAN DE BORELINGEN EN DE MOEDERS

Tabel 14: Evolutie van de kenmerken van de geboorten en de moeders die in Sint-Lambrechts-Woluwe en het Brussels Gewest wonen, 2003-2007.

	Aantal SLW	% SLW*	% Gewest*
	2003-2007	2003-2007	2003-2007
Meerlinggeboorten	89	3,2	3,5
Keizersneden	593	21,1	17,4
Ingeleide bevallingen	886	32,2	26,3
Vroeggeboorte (< 37 weken)	162	6,1	6,7
Ernstige vroeggeboorte (< 32 weken)	23	0,9	1,0
Laag geboortegewicht (< 2500g)	157	5,7	6,5
Moeders < 20 jaar	25	0,9	2,8
Moeders ≥ 40 jaar	152	5,4	4,0

* Per 100 levendgeboorten (vroeggeboorte of laag geboortegewicht) of totaal.

De statistisch significante verschillen met het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zijn in het vet weergegeven.

Als het percentage van het verschil in mortaliteit ten opzichte van het Gewest niet in het vet gedrukt is, kan het verschil aan het toeval te wijten zijn. Bijgevolg moet men vermijden verklarende hypothesen te zoeken, ook wanneer het om een hoog percentage gaat.

Bron: Statistische formulieren voor geboorte en overlijden, Observatorium voor Gezondheid en Welzijn.

In Sint-Lambrechts-Woluwe liggen het aandeel geboorten via keizersnede (21,1 %), ingeleide bevallingen (32,2 %) en geboorten uit moeders ouder dan 40 jaar (5,4 %) verhoudingsgewijs hoger dan in het Brussels Gewest (respectievelijk, 17,4 %, 26,3 % en 4,0 %). De gemeente telt een kleiner aandeel geboorten uit moeders jonger dan 20 jaar in vergelijking met het Brussels Gewest (0,9 % tegenover 2,8 %).

4.2.4 FOETO-INFANTIELE STERFTE

Tabel 15: Evolutie van de perinatale, infantiele en foeto-infantiele mortaliteit bij geboorten bij moeders die wonen in Sint-Lambrechts-Woluwe en het Brussels Gewest, 2003-2007.

	Aantal SLW	SLW per 1 000 geboorten	Gewest per 1 000 geboorten
	2003-2007	2003-2007	2003-2007
Perinatale mortaliteit (1)	19	6,8	7,2
Infantiele mortaliteit (2)	7	2,5	4,3
Foeto-infantiele mortaliteit (3)	23	8,2	9,2

(1) Overlijden voor de geboorte, vanaf 22 weken zwangerschap of 500g, of tijdens de eerste week na de geboorte (0-6 dagen na de bevalling), per 1 000 geboorten.

(2) Overlijden na de geboorte en voor de eerste verjaardag (tussen 0 en 364 levensdagen), per 1 000 levendgeboorten.

(3) Overlijden vanaf 22 weken zwangerschap tot de geboorte (criterium vanaf 1999, daarvoor 28 weken zwangerschap of 1 000g) of in de loop van het eerste levensjaar, per 1 000 geboorten.

Bron: Statistische formulieren voor geboorte en overlijden, Observatorium voor Gezondheid en Welzijn.

De perinatale, infantiele en foeto-infantiele sterfte verschilt in Sint-Lambrechts-Woluwe niet veel van die van het Brussels Gewest.

5. OPLEIDING

Van een aantal onderwijsindicatoren zijn, per wijk, kaarten en tabellen beschikbaar op de site van de Wijkmonitoring. Raadpleeg het onderwerp “Kinderopvang” onder het thema “Sociaal-cultureel”, maar ook “Inschakeling op de arbeidsmarkt” onder het thema “Economie”.

<http://www.wijkmonitoring.irisnet.be/>

5.1 Schoolgaande bevolking in kleuteronderwijs

Tabel 16: Aantal leerlingen in het kleuteronderwijs in Sint-Lambrechts-Woluwe en het Brussels Gewest, begin 2008.

	Sint-Lambrechts-Woluwe	Brussels Gewest
Naar woonplaats	1 684	46 958
Naar plaats van onderwijs	3 311	51 041

Bron: Communauté française, Vlaamse Gemeenschap 2007, Berekeningen: IGEAT-ULB.

Opmerkingen: de statistieken op de verblijfplaats hebben betrekking op de kinderen die in Sint-Lambrechts-Woluwe wonen, ongeacht de gemeente waarin ze onderwijs volgen. Zij geven over het algemeen een vrij goed beeld van de realiteit in de gemeente.

De leerlingen die school lopen in scholen die niet door de Vlaamse en Franse Gemeenschap gesubsidieerd worden (meer bepaald de internationale scholen) zijn niet in deze cijfers opgenomen.

5.2 Schoolgaande bevolking in leerplichtonderwijs

Tabel 17: Aantal leerlingen in het leerplichtonderwijs in Sint-Lambrechts-Woluwe en het Brussels Gewest, begin 2008.

		Naar woonplaats		
		Sint-Lambrechts-Woluwe		Brussels Gewest
Onderwijsniveau	Onderwijsvorm	Aantal	% in onderwijsniveau	% in onderwijsniveau
Lager onderwijs	Lager onderwijs	2 372	95,9	94,8
	Bijzonder lager onderwijs	102	4,1	5,2
	Totaal lager onderwijs	2 474	100,0	100,0
Secundair onderwijs 1	Secundair onderwijs	810	100,0	100,0
Secundair onderwijs 2	ASO	553	63,1	51,2
	TSO	221	25,2	24,5
	BSO	103	11,7	24,3
	Totaal	877	100,0	100,0
Secundair onderwijs 3	ASO	498	62,9	45,9
	TSO	194	24,5	30,9
	BSO	100	12,6	23,2
	Totaal	792	100,0	100,0
Buitengewoon secundair onderwijs	Buitengewoon secundair onderwijs	61	100,0	100,0
Secundair onderwijs 4	BSO	14	100,0	100,0
Totaal aantal leerlingen		5 028	-	-

Bron: Communauté française, Vlaamse Gemeenschap 2007, Berekeningen: IGEAT-ULB.

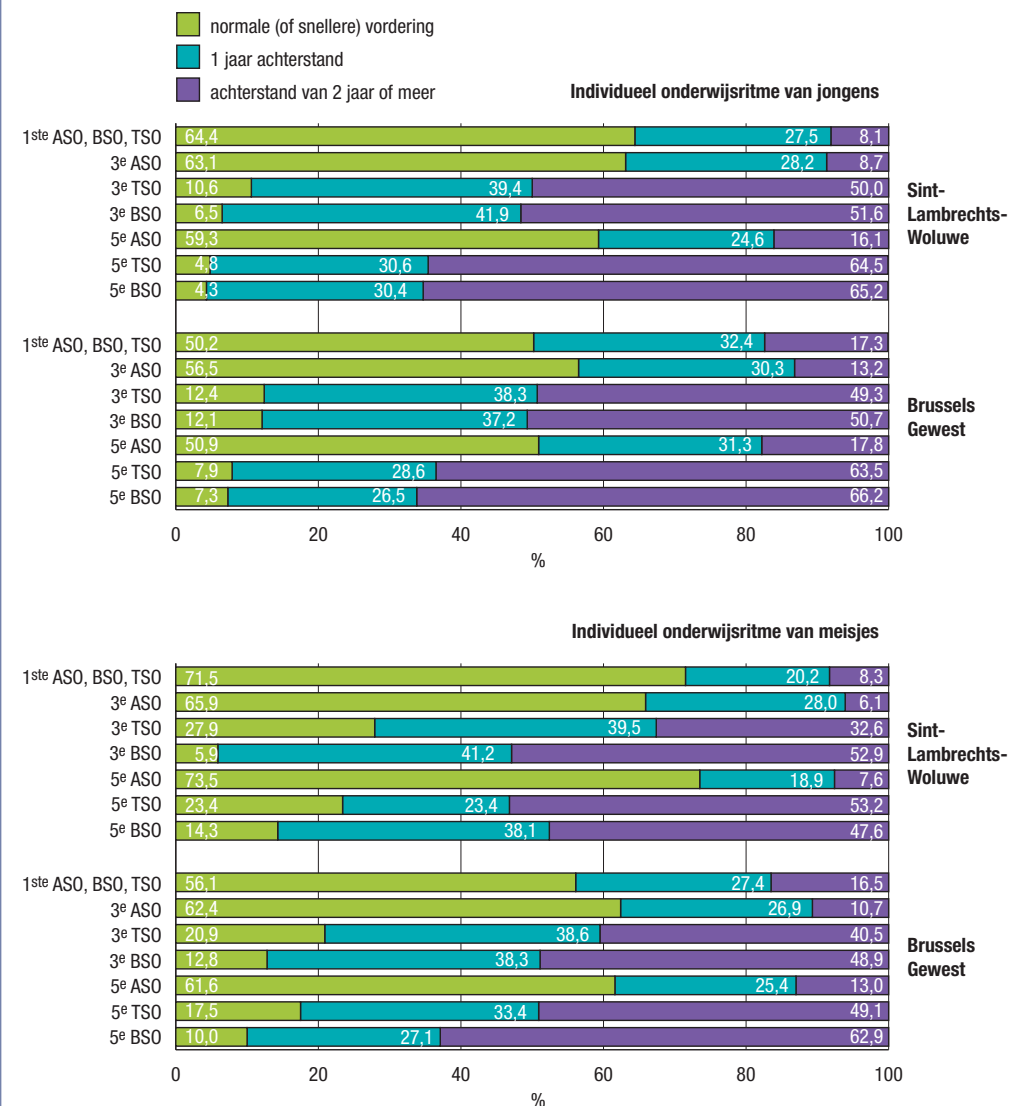
Het secundair niveau 1 omvat de leerlingen in de eerste twee jaar van het secundair onderwijs. Secundair niveau 2 omvat de leerlingen in het derde en vierde jaar. Secundair niveau 3 omvat de leerlingen van het vijfde en zesde jaar. Niveau 4 omvat het zevende jaar van het secundair beroepsonderwijs.

Vergeleken met het gemiddelde van het Gewest volgen de leerlingen van het secundair onderwijs die in Sint-Lambrechts-Woluwe wonen eerder het algemeen secundair onderwijs, en minder het beroepsonderwijs.

De gemeente telt 5 028 schoolgaande leerlingen, dus leerlingen die in de gemeente wonen en het leerplichtonderwijs volgen. Opgelet, een leerling die in een andere gemeente woont, kan naar school gaan in Sint-Lambrechts-Woluwe en omgekeerd.

5.3 Onderwijsritme in leerplichtonderwijs

Figuur 16: Onderwijsritme van leerlingen van het secundair onderwijs (eerste, derde en vijfde jaar) woonachtig in Sint-Lambrechts-Woluwe en het Brussels Gewest, naar geslacht en onderwijsvorm, schooljaar 2007-2008.

Bron: Communauté française, Vlaamse Gemeenschap.

“Normale vordering” betekent dat de leerling ofwel op zijn tijd vooruit is, ofwel in het theoretische jaar zit waarin hij op zijn leeftijd geacht wordt te zitten.

Bij de leerlingen van het 1e jaar van het secundair onderwijs, alle richtingen samen, was in 2007-2008 bijna 70 % van de in Sint-Lambrechts-Woluwe wonende kinderen “normaal gevorderd” (meer dan in het Brussels Gewest). Iets meer dan 20 % had één jaar achterstand (minder dan in het Gewest) en 8 % had twee of meer jaar achterstand (tegenover meer dan 15 % in het Gewest). Over het algemeen zijn leerlingen die in Sint-Lambrechts-Woluwe wonen vaker “normaal gevorderd” dan in het Gewest.

Bovendien waren er in 2001⁽¹⁷⁾ verhoudingsgewijs minder jongeren die niet voortstudeerden en geen diploma hoger secundair onderwijs hadden (42,2 % van de 18-24-jarigen niet-studerenden) dan in de 19 gemeenten samen (47,7 %).

(17) Socio-economische enquête 2001.

6. HUISVESTING EN LEEFOMGEVING

Van een aantal huisvestingsindicatoren zijn, per wijk, kaarten en tabellen beschikbaar op de site van de Wijkmonitoring. Raadpleeg de onderwerpen “Oppervlakte van een woning”, “Type woning”, “Evolutie van het woningbestand”, “Eigendomsstructuur” en “Sociale woningbestand” onder het thema “Huisvesting”, maar ook “Ouderdom van de bebouwing” en “Structuur van de bebouwing” onder het thema “Morfologie”.

<http://www.wijkmonitoring.irisnet.be/>

Tabel 18: Kenmerken van de woningen in Sint-Lambrechts-Woluwe en het Brussels Gewest.

	Woluwe-St-Lambert	Brussels Gewest
Aandeel huishoudens dat in een appartement woont (%) - 2001	62,5	71,2
Gemiddelde oppervlakte per woning (m ²) - 2001	80,9	74,4
Aantal woonvertrekken per bewoner (n) - 2001	2,2	1,9
Aandeel koopwoningen (%) - 2001	46,8	41,5
Aandeel huurwoningen (%) - 2008	50	58,6
Aandeel sociale woningen (woning/100 huishoudens) - 2007	10,8	7,8
Aandeel woningen met basiscomfort (%) - 2001	95,5	90,8
Aandeel woningen gebouwd voor 1961 (%) - 2001	42,3	63,0
Gemiddelde maandelijkse huur (€) - 2008	632	553
Gemiddelde maandelijkse huur van woningen met 1 kamer (€) - 2008	536	471
Gemiddelde maandelijkse huur van woningen met 2 kamers (€) - 2008	678	591
Aandeel “niet-natuurlijke zones” (%) - 2006	49,9	46,5

Bron: FOD Economie – ADSEI (Socio-economische enquête 2001); Observatorium van de huurprijzen 2008; IGEAT 2006

Het aandeel huishoudens dat in een appartement woont in Sint-Lambrechts-Woluwe is veel lager dan het gewestelijke gemiddelde (62,5 % tegenover 71,2 %). Het aandeel sociale woningen is daarentegen hoger (10,8 % tegenover 7,8 %). De gemiddelde huurprijs van een huurwoning bedraagt er € 632. De meeste woningen zijn comfortabeler uitgerust (95,5 % beschikt over basisvoorzieningen: een badkamer, stromend water en een toilet in huis) en de omgeving is vrij verstedelijkt

(slechts 49,9 % van het gemeentelijke grondgebied is niet natuurlijk tegenover 46,5 % voor het Gewest, de rest wordt ingenomen door groene ruimten, tuinen of doordringbare oppervlakken⁽¹⁸⁾).

(18) Zie referentiekaart.

7. WOORDENLIJST

‰ = per 1 000

19de eeuwse gordel: de verstedelijkte gordel uit de 19de eeuw omvat de wijken van de eerste kroon, waar de verstedelijking vooral in de tweede helft van de 19de eeuw plaatsvond. Tot deze gordel behoren ook de oudste wijken van de tweede kroon: de uitbreidingen van de vroegere voorsteden en de tussenruimten die het dichtst bij de Vijfhoek gelegen zijn. In tegenstelling tot de eerste kroon reikt de 19de-eeuwse gordel niet tot aan de militaire lanen (in het oosten) of het ringspoor (in het westen).

Activiteitsgraad: het aandeel van de bevolking op beroepsleeftijd (tussen 18 en 64 jaar) die werkt of op zoek is naar werk. De activiteitsgraad wordt dus gedefinieerd door de verhouding (werknemers + werklozen)/(bevolking 18-64 jaar).

Afhankelijkheidsindex: verhouding tussen de bevolking die zich in de meest afhankelijke leeftijdscategorieën (0-19 jaar en 65 jaar en ouder) bevindt en de bevolking die het meest waarschijnlijk een beroepsactiviteit uitoefent (20 tot 64 jaar), uitgedrukt in percentage.

Arme sikkel: zone waar al meerdere decennia een concentratie van de op economisch vlak meest kansarme bevolkingsgroepen woont, bestaande uit de wijken in het noorden en het westen van de eerste kroon, die behoren tot de armste wijken van het Brussels Gewest en die een sikkel vormen rond het stadscentrum. De wijken van deze zone zijn:

- binnen de Vijfhoek, het westen van de Noord-Zuidverbinding en de Marollen;
- het oosten van Anderlecht (Kuregem) en Laag-Molenbeek (tussen de spoorlijn en het kanaal);
- in het noorden de gemeente Sint-Joost, het westen van Schaarbeek, Laken en de industriële zones langs het kanaal;
- in het zuiden, de lage gedeelten van Sint-Gillis en Vorst.

Voor meer details, zie “Ruimtelijke structuur van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest”.

Bel-etagewoning: aanpalende woning, typisch voor de periode na de Tweede Wereldoorlog, waarvan de garage en de inkomhal beneden, de living en de keuken op de eerste verdieping (= bel-etage) en de slaapkamers en de badkamer op de tweede verdieping zijn gelegen.

Buitenlandse origine (bevolking van): verwijst naar de bevolking die met een andere dan de Belgische nationaliteit is geboren of waarvan de ouders afkomstig zijn uit de immigratie.

Diploma hoger onderwijs: verwijst naar een universitair diploma (korte en lange type) of een diploma van het niet-universitair hoger onderwijs (korte en lange type).

Emigratie: verwijst naar het verlaten van een gebied door mensen uit dat gebied en hun verplaatsing naar een ander gebied om er te wonen en te werken.

Gemiddeld inkomen: som van de inkomens van alle huishoudens van een gebied gedeeld door het aantal huishoudens van datzelfde gebied.

Gentrificatie: proces dat verwijst naar de vervanging van de bevolking in vervallen historische wijken met een kansarme bevolking door een meer welgestelde bevolking, vaak jongvolwassenen zonder kinderen en met een hogere culturele en/of economische status (bijvoorbeeld: de Docks in Londen, de Antoine Dansaertstraat in Brussel).

Index van intensiteit van de veroudering: het aandeel 80-plussers bij de 65-plussers. Hoe hoger dit aandeel, hoe intenser de veroudering.

Indicator: evaluatie-instrument, vaak statistisch, waarmee een situatie of een trend op redelijk objectieve manier in tijd en ruimte kan worden gemeten. Een indicator meet maar zelden rechtstreeks de complexiteit van een fenomeen. De statistische indicatoren wijzen vaak op uitingen van dit fenomeen, op de sporen die het nalaat en de gevolgen die het veroorzaakt.

IGO: Inkomensgarantie voor ouderen.

Immigratie: verwijst naar de aankomst in een gebied van mensen uit een ander gebied, ongeacht hun nationaliteit (dus ook Belgen), die er komen wonen en werken.

Intra- of extrafamiliale transfers: financiële transfers om het inkomen uit werk te herverdelen, hetzij via de sociale

zekerheid (werkloosheid, pensioen, invaliditeit,...), hetzij binnen families (van werknemers naar andere leden van het huishouden of van de familie).

Kroon: beschrijving van de wijken met een zekere maatschappelijke, stedenbouwkundige homogeniteit, die een ring vormen binnen de stad. In Brussel verwijst de eerste kroon naar de wijken tussen de lanen van de kleine ring en de middenring, gevormd door de Churchillaan (in het zuiden), de militaire lanen (in het oosten: Generaal Jacques, Generaal Meiser, Brand Whitlock, Auguste Reyers, Generaal Wahis) en de spoorlijnen (in het westen). De tweede kroon omvat de wijken die het meest aan de buitenkant van de stad liggen. Op de kaart bij “Ruimtelijke structuur van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest” is de eerste kroon samen met de Vijfhoek weergegeven in rood en blauw, de tweede kroon in roze, groen en geel.

Kwadrant: een kwadrant verwijst in het algemeen naar het resultaat van de verdeling in vier van een oppervlakte. Zo bestaat het zuidoostelijke kwadrant van Brussel uit de wijken in de oostelijke helft van de zuidelijke helft van de stad.

Leefloon: een gewaarborgde financiële maatschappelijke hulp, toegekend door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn (OCMW). Het leefloon is een residuair recht: het is ondergeschikt aan het vervullen van alle nuttige en nodige maatregelen om zijn rechten te doen gelden op andere sociale prestaties of middelen waarop men recht zou hebben krachtens de Belgische en buitenlandse wetgeving. Het wordt dus enkel toegekend wanneer de aanvrager geen recht heeft op een andere sociale uitkering. Het equivalent leefloon is een financiële hulp, waarvan de bedragen dezelfde zijn als die van het leefloon. Het wordt toegekend aan personen die om bepaalde redenen (bijvoorbeeld nationaliteit) niet in aanmerking komen voor het recht op leefloon.

Mediaan inkomen: wanneer men alle inkomens rangschikt van het kleinste tot het hoogste bedrag, is het mediaan inkomen het bedrag in het midden van de rangschikking. Dit betekent dat de helft van de inkomens lager is dan het mediane inkomen, en de helft hoger. De mediaan wordt minder beïnvloed door extreme waarden (zeer hoog of zeer laag) dan

het gemiddelde. De “armoederisicogrens” wordt vastgelegd op 60 % van het mediane inkomen.

Middenklasse: zeer heterogene sociale klasse, deels gedefinieerd door het levensniveau, gesitueerd boven de volksklassen (om niet te zeggen, de armen) en onder de welgestelde klasse. Wat de beroepen betreft, wordt de hogere middenklasse vaak geassocieerd met hogere intellectuele beroepen, maar zelden met vrije beroepen, die worden geassocieerd met de welgestelde klasse. De lagere middenklasse wordt vaak geassocieerd met maatschappelijk werkers, verpleegsters, intermediaire beroepen, een deel van de bedienden,...

Migratiesaldo: verschil tussen het aantal aankomsten (inwijking) en het aantal vertrekken (uitwijking) van de inwoners binnen een gebied.

Modale leeftijd: de meest voorkomende leeftijd binnen een bevolking. De modus is de meest voorkomende waarde.

Modale waarde: in een statistische reeks is dit de waarde die een variabele het vaakst aanneemt. Bijvoorbeeld: als er in een flatgebouw 5 flats zijn met 2 kamers, 1 flat met 3 kamers en 3 flats met 1 kamer, dan is de modale waarde van de variabele “aantal kamers” gelijk aan 2.

Modus: zie modale waarde.

Nationaliteit: het feit dat een natuurlijke of rechtspersoon onderworpen is aan het burgerlijk recht van een staat. Men kan inwoner van een land zijn zonder de nationaliteit van dat land te hebben. Dit heeft gevolgen inzake stemrecht, toegang tot het openbaar ambt, enz.

Natuurlijke aangroei: verschil tussen het aantal geboorten en het aantal sterfgevallen binnen een gebied of een bevolkingsgroep.

NWWZ: Niet-werkende werkzoekenden. Personen zonder betaalde arbeid ingeschreven als werkzoekende bij de gewestelijke tewerkstellingsdienst Actiris. Het betreft zowel uitkeringsgerechtigde werklozen als jongeren in hun wachtlijn,

vrij ingeschreven werkzoekenden en verplicht ingeschreven werkzoekenden (bijvoorbeeld doorverwezen door een OCMW).

Omnio: nieuw statuut dat sinds 1 april 2007 van toepassing is en het recht op de verhoogde tegemoetkoming voor geneeskundige verzorging uitbreidt naar verzekerden uit huishoudens met een laag inkomen.

Opbrengstgebouw: gebouw met verschillende woningen verhuurd door een of meerdere eigenaars. De woningen zijn een belegging voor de eigenaar die huur ontvangt. Het betreft vaak een gebouw dat oorspronkelijk is ontworpen als appartementsgebouw, maar een eengezinswoning kan eveneens worden omgebouwd tot opbrengstgebouw. In dit geval spreekt men van “opdeling”, een vaak voorkomend verschijnsel in Brussel in de oude burgerwijken van de eerste oostelijke kroon (van Schaarbeek tot Sint-Gillis).

Opdeling: verbouwing waarbij een gebouw dat oorspronkelijk was ontworpen als een eengezinswoning wordt opgedeeld in meerdere appartementen, gemeubelde kamers of studentenkamers.

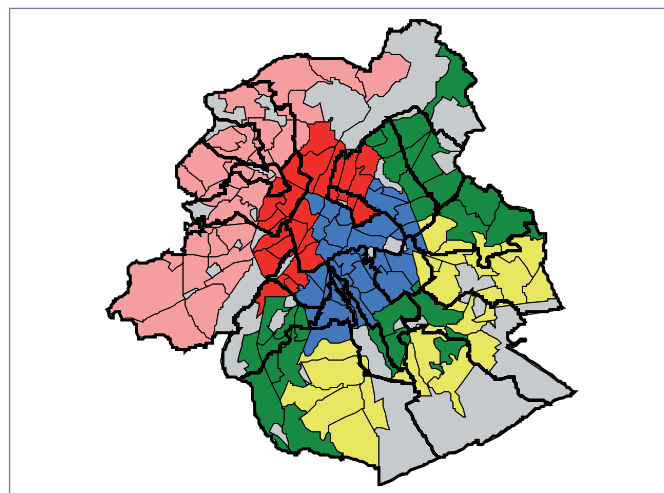
Procentpunt: wanneer twee percentages worden vergeleken, wordt het verschil tussen beide meestal uitgedrukt in procentpunten. Het verschil tussen 10 % en 30 % bedraagt 20 procentpunten (niet te verwarren met het verband tussen de beide waarden: 30 % is 300 % hoger dan 10 %).

Rijksregister: register met identificatie- en adresgegevens van de officiële bevolking van België. Het betreft personen die ingeschreven zijn in de gemeentelijke bevolkings- of vreemdelingenregisters. Het Rijksregister is de belangrijkste bron voor statistieken in verband met de bevolking. Als men bij het berekenen van armoede-indicatoren gebruik maakt van het Rijksregister moet men er rekening mee houden dat bepaalde kwetsbare bevolkingsgroepen niet ingeschreven staan (bijvoorbeeld sommige dak- en thuislozen of mensen zonder papieren).

Ruimtelijke structuur van het Brussels Gewest: schematisch gezien is de Brusselse ruimte, zoals geldt voor veel grote steden,

het product van de overlapping van twee fundamentele structuren: (a) een concentrische structuur, verbonden aan de historische ontwikkeling van de stad volgens een cirkel met een toenemende diameter en (b) een structuur in kwadranten, verbonden aan de reproductie, doorheen de gehele groei van de agglomeratie en afhankelijk van de differentiële druk op de ruimte. Er is een sociaaleconomische kloof tussen enerzijds het dal van de vallei en de lichte westelijke helling – van oorsprong vochtiger, minder goed bewoonbaar en volkser, waar de industriële ontwikkelingen van de 19de en de eerste helft van de 20ste eeuw waren geconcentreerd – en anderzijds een welgestelde zuidoostelijke kwadrant, waarnaar de burgerlijke wijken zich eerder en in grotere mate hebben uitgebreid, op de vlucht voor de centrale arbeiderswijken. Deze kwadrant heeft zich steeds verder ontwikkeld vanuit de meer aristocratische stad op de rechterhelling, die steiler, beter bewoonbaar en topografisch dominant is.

De combinatie van deze twee structuren leidt binnen het Gewest tot de onderverdeling in vijf grote subgebieden: de westelijke zone (in het roze), de westelijke centrale zone of arme sikkels (in het rood), de oostelijke centrale zone (in het blauw), de tussenliggende oostelijke zone (in het groen) en de externe oostelijke zone of zuidoostelijke kwadrant (in het geel).

RVOHR: Ruimte voor Versterkte Ontwikkeling van Huisvesting en Renovatie: omvat de oude stadsbuurten van Anderlecht, Brussel-Stad, Molenbeek, Koekelberg, Jette, Schaarbeek, Sint-Joost, Elsene, Etterbeek, Sint-Gillis en Vorst, waar de overheid een grotere inspanning moet leveren. De Wijkcontracten moeten noodzakelijkerwijs in de RVOHR gelegen zijn. De verschillende premies en fiscale voordelen of bepaalde subsidies aan de gemeenten worden er verhoogd.

RVV: Rechthebbende op de verhoogde tegemoetkoming van de verzekering voor geneeskundige verzorging.

Standaardafwijking: meet de verspreiding van een reeks waarden rond hun gemiddelde.

Standaardisering: methode voor het corrigeren van cijfergegevens zodat vergelijkingen tussen populaties met een verschillende leeftijdspiramide mogelijk zijn. Men spreekt vaak over standaardisering voor de leeftijd, maar men kan ook standaardiseren voor een reeks andere kenmerken, zoals bijvoorbeeld het geslacht.

Statistische buurt: een statistische buurt is de kleinste administratieve eenheid waarvoor socio-economische en administratieve gegevens beschikbaar zijn. Elke gemeente wordt onderverdeeld in meerdere statistische buurten. Op basis van de gegevens per statistische buurt kunnen de intragemeentelijke verschillen zo goed mogelijk worden gevat. Het Brussels Gewest is verdeeld in 724 statistische buurten. In 2002 telde een buurt gemiddeld 1 350 inwoners. Een statistische buurt mag niet worden verward met de gewone betekenis die wordt gegeven aan de buurten. In de ogen van de gebruikers en de bewoners, zijn de buurten vaak slechts zeer vaag afgebakend. Bovendien verschilt de beschrijving van de buurt van de ene inwoner tot de andere.

Sterftecijfer: verhouding, voor een bepaalde periode, van het aantal sterfgevallen binnen een bepaalde bevolking tot het bevolkingsaantal in het midden van de periode. Deze verhouding wordt uitgedrukt in aantal sterfgevallen per 1 000 inwoners en per jaar. Als bron voor de teller geldt het overlijdensbestand, aangelegd op basis van de

overlijdensformulieren. Voor de noemer wordt gebruik gemaakt van de effectieve bevolkingsomvang verstrekt door het Rijksregister. De vroegtijdige mortaliteit wordt berekend door het aantal sterfgevallen van mensen jonger dan 65 jaar in de loop van de bestudeerde periode te delen door het aantal personen jonger dan 65 jaar in de bevolkingsgroep in het midden van de gegeven periode. Ze wordt uitgedrukt in aantal sterfgevallen per 1 000 inwoners en per jaar. Het sterftecijfer per oorzaak wordt berekend door het aantal sterfgevallen te wijten aan één oorzaak in de loop van de bestudeerde periode te delen door het aantal personen in de bevolkingsgroep in het midden van de gegeven periode. Dit cijfer wordt uitgedrukt in aantal sterfgevallen per 100 000 inwoners.

Verouderingsindex: verhouding tussen het aantal ouderen (65 jaar en meer) en het aantal jongeren (0 tot 19 jaar), uitgedrukt in percentage.

Vijfhoek: zone in Brussel die binnen de lanen van de kleine ring ligt. Het is de stad die oorspronkelijk werd beschermd door de stadswallen. De naam van deze zone is afkomstig van de vorm, die het tracé van de oude stadswallen volgt.

Volksklasse: deel van de bevolking dat potentieel het meest kwetsbaar is, met name op financieel vlak, als gevolg van het weinige opgebouwde kapitaal. De volksklasse omvat de arbeiders, maar ook werknemers met de financieel minst vergoede functies en gepensioneerden met een laag pensioen zonder rente. Er is een duidelijk verband tussen financieel kapitaal en cultureel kapitaal, aangezien de laagst opgeleiden doorgaans de minst goedbetaalde banen hebben en vaker worden getroffen door werkloosheid.

Vreemdelingenregister: register van de vreemdelingen die zijn toegelaten of gemachtigd om langer dan drie maanden in België te verblijven, met vermelding van de woonplaats.

Wachtregister: register met de kandidaat-vluchtelingen tijdens de erkenningsprocedure.

Werkende actieve bevolking: de bevolking op de arbeidsmarkt die effectief werkt (een baan heeft).

Werkloosheid: de inactiviteit van een persoon die zich effectief op de arbeidsmarkt bevindt (oud genoeg om op zoek te gaan naar betaald werk).

Werkloosheidsgraad: het aandeel werklozen in de beroepsbevolking. De werkloosheidsgraad wordt gedefinieerd door de verhouding (werklozen)/(werknemers + werklozen).

Werkzoekende: persoon zonder werk die verklaart op zoek te zijn naar een baan of persoon die een werkloosheidsuitkering krijgt (uitkeringsgerechtigde werkzoekende).

WIGW: weduwen, invaliden, gepensioneerden en wezen: deze categorieën genieten onder andere van de verhoogde tegemoetkoming voor geneeskundige verzorging onder bepaalde inkomensvoorwaarden.

COLOFON

AUTEURS:

Université Libre de Bruxelles - IGEAT:
Benjamin WAYENS, Pierre KUMMERT, Gauvain DUMONT

Observatorium voor Gezondheid en Welzijn:
Truus ROESEMS

LAY-OUT:

Centre de Diffusion de la Culture Sanitaire asbl:
Nathalie da Costa Maya

VERTALING:

Brussels Language Services sprl
Centrum voor Maatschappelijke Documentatie en Coördinatie
(CMDC-CDCS) vzw

DEPOTNUMMER:

D/2010/9334/16

VOOR MEER INFORMATIE:

Observatorium voor Gezondheid en Welzijn van Brussel-Hoofdstad

www.observatbru.be
Myriam DE SPIEGELAERE – 02/552 01 45 –
mdespiegelaere@ccc.irisnet.be

ULB – Institut de Gestion de l'Environnement et d'Aménagement du Territoire (IGEAT)

www.ulb.ac.be/igeat
Benjamin WAYENS – 02/650 50 79 – bwayens@ulb.ac.be

COCOF – Service des Affaires sociales – Cohésion sociale

www.cocof.irisnet.be
Martine BAUWENS – 02/800 84 23 – mbauwens@cocof.irisnet.be
(gewestelijke contracten)
Marie-Pierre DURT – 02/800 81 25 – mpdurt@cocof.irisnet.be
(gemeentelijke contracten)

CBAI – Centre régional d'appui à la politique de cohésion sociale (CRAcs)

www.cbai.be
Alexandre ANSAY – 02/289 71 61 – alexandre.ansay@cbai.be
Jonathan UNGER – 02/289 71 63 – jonathan.unger@cbai.be

Kabinet van de minister, Lid van het College bevoegd voor Cohésion sociale

Philippe STERCKX – 02/506 32 60 – psterckx@picque.irisnet.be

GELIEVE OP VOLGENDE WIJZE NAAR DEZE PUBLICATIE TE VERWIJZEN:

ULB-IGEAT, Observatorium voor Gezondheid en Welzijn,
Gemeentelijke fiches voor de analyse van lokale statistieken
in het Brussels Gewest, Fiche 18: Gemeente Sint-Lambrechts-Woluwe, Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, 2010.

GEMEENTELIJKE FICHES VOOR DE ANALYSE VAN LOKALE STATISTIEKEN IN HET BRUSSELS GEWEST:

Dit instrument voor de analyse van lokale statistieken
bestaat uit verschillende documenten

Gemeentelijke fiches

- 01 Fiche van Anderlecht
- 02 Fiche van Oudergem
- 03 Fiche van Sint-Agatha-Berchem
- 04 Fiche van Brussel-stad
- 05 Fiche van Etterbeek
- 06 Fiche van Evere
- 07 Fiche van Vorst
- 08 Fiche van Ganshoren
- 09 Fiche van Elsene
- 10 Fiche van Jette
- 11 Fiche van Koekelberg
- 12 Fiche van Sint-Jans-Molenbeek
- 13 Fiche van Sint-Gillis
- 14 Fiche van Sint-Joost-ten-Node
- 15 Fiche van Schaarbeek
- 16 Fiche van Ukkel
- 17 Fiche van Watermaal-Bosvoorde
- 18 Fiche van Sint-Lambrechts-Woluwe
- 19 Fiche van Sint-Pieters-Woluwe

Begeleidende documenten

Handleiding
Bronnen en referenties
Gewestelijke fiche

Deze gemeentelijke fiches worden in de twee talen verspreid via de website van het Observatorium voor Gezondheid en Welzijn (www.observatbru.be).

De begeleidende documenten zijn in het Frans beschikbaar op de website van de COCOF (www.cocof.irisnet.be/site/fr/affsoc/cohesion/index-html/).

Elk document mag worden gekopieerd, mits vermelding van de bron.